

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344

Lietuvos Laisvės Kovos Metai

LIII.

Rugpiūtis — August 2, 1968

Nr. 83

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PRIEŠ KONVENCIJĄ

RESPUBLIKONŲ IŠSIDĖSTYMAS KOVAI UŽ NOMINACIJĄ

Sakoma, kad 1968 metais politiniame gyvenime yra staigmenų metai. Už tat vienos kitos staigmenos reikia tikėtis ir rugpiūčio 5 d. Miami Beach prasidėsiančioje respublikonų konvencijoje.

Kaip žinia, konvencijos tikslas yra nominuoti partijos kandidatus į prezidento ir viceprezidento postus, priimti vadinamą partijos platformą - programą, atlikti kai kuriuos partijos vidaus organizacinius reikalus ir bene svarbiausia -- pasiruošti vieninčiai kovai su kitos partijos kandidatais. Respublikonų partijai, kuri susidarė 1856 metais, tai bus 29-toji konvencija. Iš ankščiau buvusiose konvencijose išrinktų kandidatų 16 laimėjo, o 12 pralaimėjo. Tačiau per paskutinius dešimtmečius demokratai buvo laimėję daugiau rinkimų ir turi didesnę bei geresnę partijos aparatą ir daugiau registruotų šalininkų negu respublikonai.

Normaliai šiais metais respublikonų nomi-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Maža to. Trečias kandidatas į prezidentus George Wallace surinks tam tikrą skaičių 'protesto' balsų, galimas

Richard Nixon

daiktas, kad net gana išpūdingą balsų dalį, ir laimės kai kurių pietinių valstybių elektorius. Wallace pasisekimas bus skaudesnis respublikonams kaip demokratams. Tokioje situacijoje respublikonams esą būtina laimėti didesnių gyventojų balsus, jų tarpe įvairių tautinių bei rasinių mažumų kaip negrų, žydų ir pan., kurios iki šiol balsuodavo už demokratų kandidatus. Vienintelis kandidatas, kuris gali gauti tuos balsus esąs jis, Rockefelleris. Rockefellerio strategija buvoneprileistiprie Nixono laimėjimo per pirmą balsavimą. Jei tai bus įmanoma pasiekti, per sekančius balsavimus delegatai bus atpalaiduoti nuo savo įsipareigojimo balsuoti tik už vieną ar kitą kandidatą ir tada -- per ateinančius balsavimus -- galėtų laimėti pats Rockefelleris, nors partijos vei-

kėjų tarpe jis asmeniškai nėra labai populiarus. Savo žygyje prieš Nixoną, Rockefellerisparamos susilaukė, kaip tai tinka staigmenų metams, iš dešiniojo partijos sparno, iš kito 'neoficialaus' kandidato gub. R. Reagano.

Reagano žinioje yra Californijos 86 asmenų delegacija t.y. antra savo didumu po New Yorko 92 asmenų delegacijos. Kadangi kai kurie pietinių valstybių delegatai manys, kad Nixonas yra per 'silpnas' kandidatas prieš Wallace jų rinkiminėse apylinkėse, jie norės Reagano kandidatūros ir susilaikys nuo pasisakymo už Nixoną per pirmą balsavimą. To kiu būdu su dešiniųjų parama Rockefelleris tikisi sukliudyti Nixonui.

Ar tie apskaičiavimai teisingi ar ne, parodys pati konvencija. Prie kandidatų rinkimo -- nominacijos turėtų būti prieita ketvirtadienį ir tą dieną konvencija turėtų pasibaigti kandidato 'priėmimo' (acceptance) kalba, kurią, sakoma, jau ruošia ir Nixonas ir Rockefelleris. ***

Kalbant apie partijų konvencijas, kurios dažnai primena cirko atmosferą, bendrai, reikiapastebėti, kad jos jau mažai derinasi su dabartiniais laikais. Jos buvo visai tikslingos anais laikais, kada iš milžiniško krašto suvažiuodavo lokaliniai partijų veikėjai išrinkti nacionalinius kandidatus, kada nebuvono nei televizijos, nei radijo, nei lėktuvų. Šiandien toks Rockefelleris išleidęs penketą milijonų dolerių, staigapasidaro dėmesio centru. Dar

III-čios Tautinių Šokių Šventės komiteto pirmininkas dr. L. Kriaučeliūnas baltos spalvos kurtu įteikė tautinių šokių mokytojoms dovanas. Nuotraukoje iš kairės mokyt. Rimgailė Zotovienė, pirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas ir komiteto narė Dalia Tamošauskaitė.

VAKARIEČIAI UŽDRAUDĖ LATVIŲ ŠĄSKRYDĮ BERLYNE

Praeitų metų pabaigoje ir šių metų pradžioje spaudoje pasigirdo neįtikėtini pasiūlymai

ALGIRDAS BUDRECKIS

Vlikui ir Lietuvos Laisvės Komitetui. Girdi, Europa esanti naujų ateivių veiksmų vienintelė dirva. Vlikas turįs grįžti į Vokietiją. Jis turįs persikelti į Berlyną, kad būtų arčiau Lietuvos ir panašiai.

Nesinori gilintis į šio ginčo nerealumą. Pakanka tik priminti vieną nemalonų ir reikšmingą atsitikimą, kuris vaizdžiai prodo, kad šie "geri patarimai" šiomis dienomis, deja, neįgyvendinami.

Š.m. liepos 25 d. ame

riekčių, anglų ir prancūzų okupacinės vadovybės uždraudė latviams šaukti pasaulio latvių jaunimo kongresą Vakarų Berlyne. Jų argumentas -- rusams perjautrus dalykas leisti egzilių sąskrydžiui įvykti šiame Vakarų avanposte. Miesto savivaldybė buvo kreipusis į sąjungininkų vadovybes ir pilnai pritarė jų sprendimui.

JAV, Britų ir Prancūzų komendantai pasisakė, jog jie ėmė dėmesin "visas aplinkybes, įskaitant ir ketvirtapusius santykius Berlyne". Tai yra, jie atsižvelgė į Sovietų nusistatymą šiuo klausimu.

Vakarų sąjungininkų sprendimas buvo paskelbtas vieną dieną prieš numatytą 5 dienų latvių "pasaulio kongresą", kuris turėjo įvykti Berlyno Kongreso Halėje, kelis šimtus metrų nuo "Gėdos sienos".

Latvių jaunimo vadai, atstovaudami 500 delegatų, kurių dauguma Amerikos piliečiai, atmetė savivaldybės patarimą atšaukti sąskrydį. Jaunųjų latvių griežtas nusistatymas priverstė Berlyno savivaldybę kreiptis į sąjungininkus, kurie, deja, nenorėjo "įžeisti rusų jautrumą".

Kaip matot, ir Vakarų Vokiečių atmosfera atšalo pabaltiečių atžvilgiu.

KAIRĖJE: Tai ne Šveicarijos vaizdelis, o gražusis Lk. George ežeras New Yorko valstijoje, prie kurio esančioje p. Slyvinų Ilksusinėje Blue Water vasarvietėje nuo rugsėjo 1 iki 8 d. įvyks jubiliejinė Korpi Neo-Lithuania stovykla.

Vyt. Maželio nuotrauka

Nelson Rockefeller

naciją turėtų laimėti Richardas Nixonas, kuris yra laimėjęs eilę pirminių rinkimų ir kurio įpareigotų ir neįpareigotų šalininkų skaičius siekia beveik 700 konvencijos dalyvių, kai laimėjimui užtenka 667 t.y. paprastos daugumos iš 1.333 delgatų.

Sakome 'normaliai', nes šie metai nėra 'normalūs' o staigmenų. New Yorko gubernatorius Nelson Rockefelleris, kuris, atrodo, nelabai tikėjosi nugalėti Nixoną pirminiuose rinkimuose, 5 savaites prieš konvenciją pradėjo smarkią kampaniją už savo kandidatūrą 'nenormaliais' keliais, būtent ne partijos mitinguose, bet per spaudą ir televiziją.

Jo argumentai yra labai paprasti. Respublikonai yra mažumos partija. Ji turi apie 27% registruotų rinkėjų. Už tat, kad pravestų savo kandidatą, partija turi nominuoti tokius žmones, kurie būtų patrauklūs ir nepriklausomiems ir iš dalies demokratams.

Lietuvių tautos kilmės beiėškant (3)

ESTAI, AISČIAI AR EISČIAI?

Visi žinome jog Būga išveda Aestii esant Aisčiais. Tačiau, jei peržiūrėsime jo analizę, matysim, jog eismo šaknis nepasislėpė nuo jo aštraus žvilgsnio, ir jis nagrinėjo galimybę ties ją apsisistoti. Jam betgi trūko tik paskutiniai laikais tesurinktos išsamišios istorinės medžiagos, o lietuvių kalbotyros stačiai nebuvo, -- Būga pats ją kūrė. Platesnio, ar siauresnio, ar išviso bet kokio didžiulės eismo šaknies nagrinėjimo niekas nebuvo patiekęs. Tom sąlygom, reikia tiesiog stebėtis Būgą sugebėjus gramatiškai neklaidingai atstatyti tą pro-šakni Aisčių lytim. Žemaičiai jokiū būdu neprieštaraus, -- eiti jie taria aiti. Graikai gali tokį ištirimą paliūdyti nepriklausomai, ornitologija. Mat gandrą jie vadino aistos, taip kaip slaviai aist. Tas eismo, kelionės simbolis, paukštis svieto perėjūnas liudija ir patvirtina ir lotynų rašybą Ae dvibalsiu: Aestii. Iš kitos pusės, jų sudvigubinta galinė balsė lemia, kalbotyros dėsniais, mūsiškę "jai" galūnę, sulietą į "ii". Todėl, jei norime kruopščiai, tiksliai atstatyti prieš 2.000 metų vartotą žodį, taip kaip jis anuo laiku buvo tariamas, tai išeitų Eistėjai, Jotvingių-Suvalkiečių tarme, o Aistėjai -- Kuršių-Žemaičių.

Susumuojant, Estų-Eiščių-tarmiškai Aisčių vardo bei gyvenviečių klausimą dabar galime išspręsti. Jie nesėdi kur pastoviai Vyslos žiotyse, ar Estijoje, ar Minske, ar Lietuvos Brastoj, ar Bebraktėje prie Loaros, ar dar kelse vietose iš karto, o kaip žaibas zuja pasauliniais prekybos vieškeliais. Tai senovės Hanza, daug platesnė ir galingesnė už 12 amž. vokiškąją. Jinai gyvavo ir klestėjo virš pusantro tūkstančio metų kur-

Prieš konvenciją...

(Atkelta iš 1 psl.)

tijai, kurios narių dauguma jos nenori, tačiau jie galų gale pasisako už ją, nes jiems įrodoma, kad tik su tuo kandidatu galima laimėti rinkimus. Taip buvo Kennedy atsitikimu, taip gali būti ir Rockefellerio atveju.

New York Times, kuris laikomas įtakingiausiu dienraščiu, sekmdienį pasisakė už Rockefellerį kaip respublikonų kandidatą, nors rezervavo sau teisę priešrinkimus savo skaitytojams rekomenduoti demokratų kandidatą, jei jis to laikraščio redakcijai daugiau patiktų. Tai irgi truputį keistokas elgesys: pirmiausia patariama išrinkti laikraščiu patinkamus kandidatus abejose partijose, o po to laikraštis pats pasirinks savo žmogų! Jei taip visi už tą eilinį rinkėją galvoja, kam jam iš viso dar reikia eiti balsuoti?

Č. GEDGAUDAS

suodama mūsų Gintaro keliu. Bekylant naujai, smuko lygiagrečiai senoji. Mūsų vieškelio reikšmei menkėjant dėl lenkų -- čekų -- vokiečių spaudimo, ėmė vystytis Volgos -- Didžiojo Naugardo -- Lielmainos (Ilmen) -- Pskovo-Narvos magistralės galybė, ir ten susispietė paskutinieji Eiščiai-Estai.

Bet prieš mūsų Gintaro kelio saulėlydį, paminėkime ir jojo spinduliavimo laikus. Juk pats Romos Imperinis flotas teikėsi mus aplankyti. Čia matome didelę Eistovijos uosto reikšmę. Tai yra neabejotina Eiščių sostinė, jų prekybos centralė; tokio garbės eilinis miestas neužsitarnauja. Net Olbija, romiečiams daug patogesnė pasiekti, jų nesusilaukė.

Taip iškyla Sarmatijos valstybės bruožai, paremti Pietuose ir Šiaurėje dviejų galingų prekybos židinių, ir tvarkomi kultūros bei mokslo židinio centro -- Kijevo.

Idomiausia, dar 10-tam amž. atrandame Eiščių Hanzos stiprų veikimą. Nestoro kronika patiekia 911 ir 945 m. jų prekybos delegacijų aprašymą, bevykstant Bizantijon derėtis Dviejų Marių Karūnos eksporto -- importo klausimais. Visų mūsų sričių ir kunigaikštijų igaliojiniai keliauja kartu, vienu tikslu. Labai būdingi čia mūsų Jotvingių delegatai. Mat jie laikė Europos vandenskyrą, -- kaip kitaip? -- Lietuvos Brastos -- Draugučionių (Drohiczyn) tvirtovių perėją. Tame paskutiniame mieste Dluogošas nurodo buvus jų sostinę. Tenai 1954-57 metais atlikti kasinėjimai davė sensacingų rezultatų. (Žiūr. K. Musianowicz tuo klausimu referatus).

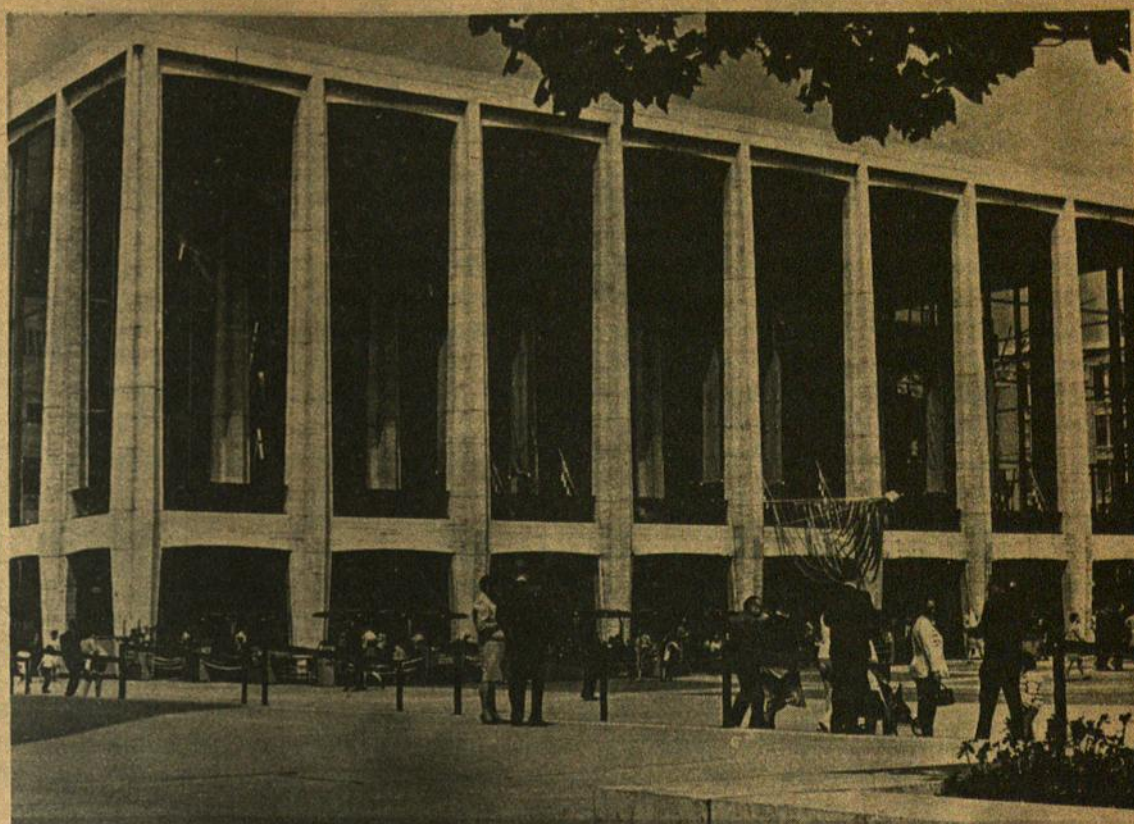
Buvo atkasti upės krantėje urmo ir perkrovimo sandėliai. (Kas mūsų nestebina, atsime nant Gintaro Kelio reikšmę). Bet pačios idomiausios rados, tai tūkstančiai mūto plombų su įvairiais ženklais -- herbais. Manoma (prof. T. Lewicki, prof. B.A. Rybakov), jog jos tarnavo kiauinių kailiukų pundams plombuoti. Mat mūsų Imperijos viduj sidabro pinigais neturėjo perkamos galios. Metilas buvo perdirbamas papuošalams. Mūsų pinigais vienetas, (kaip ir Nau-

gardo, Maskvos, Pavolgos sričių), tai senoviskiausia tur būt valiuta pasauly: kiauinių kailis. Jis kursavo matyt anksčiau už kaltinių pinigų atradimą, nes mūsų žodis "Maineta" vartojamas kitų senovės tautų kaip "moneta". Taigi tų plombų daugybė liudytų, jog Draugučionyse esama buvus seniausios istorijoje tarptautinės valiutų biržos, kur vienos imperijos pinigais buvo kotiruojamas ir iškeičiamas kitu. Neveltui, kaip cituoja A. Voldemaras, Bremos Adomas savo kronikoje pastebi: "Chive aemula sceptri Constantinopolitani", -- "Kijevo (Karūna) prilygsta Bizantijos Imperijos Sostui".

Dar vienas faktas iš nepriklausomos, mitologinės srities, patvirtina Aestii buvus ne tauta, o tik organizacija. Jie ateidavę į kulto susirinkimus lokių kaukėm mūvini ir garbinę "Gemalę Motiną" (Tacitas). Žinoma, toji tiksliau ne apibrėžta motina galėjo būti mūsiškė Gemalė Šventa (Amalassunta). Tačiau tas kaukių biznis visai nesideria su bet kuo, ką žinome apie mūsų Arijų tikybą, o pulkiai rišasi su Egipto, Babilono uždarytų sektų tradicijom bei su Finikiečių ir Kartagenų "Didžiosios Motinos" kultu, kuris gavo pradžią iš Assyrių deivės Tiamat, -- jūros kaip viso gyvenimo ir pasaulio prado. (Senacheribo vario vartai dievo Assuro šventykloje). Būriuotojų jūreivių Hanza atrodė turėjo daugiau intereso prisigerinti jūros deivei negu mūsiškei Motinai Žemei.

Dabar išvados. Eiščių pavadinimas, aišku, nieko bendro su jų tautybe neturi. Jis priklauso eismo šaknies grupei. Nėra betgi jokios abejonės, jog tų pirklių dalis buvo Estų ar Suomių kilmės, -- tas pats Ptolemejus pažymi "Fenni" tautą Vyslos krante, dėl kurios nabagas P.L. kuone širdies priepuolį gavo. Čia Polska, ir jokių Ugro-Finų aš čia neįsileisui! sušunka jis (Sarmatijos epizode), savo įpročiu naiviai besiginčydamas su faktais.

Tačiau didžiai vertingas mūsų išmokslinto bendraminėčio E.V. Sakso darbas nereikalingas pagalbos. Jis tvirtai stovi ant kojų. Vienintelis neiškumas, tai nu-

Lincoln Center rūmai New Yorke, kur įvyks PLB seimo koncertas.

R. Kisieliūso nuotrauka

GAUSIAI DALYVAUS PLB SEIME IŠ AUSTRALIJOS

Lietuvos Laisvės Kovos metais Australijos Lietuvių Bendruomenė labai veikliai reiškiasi įvairiose srityse. Sekmingai praėjo baltiečių konvencija Adelaidėje, kurioje aptarta įvairūs kultūriniai klausimai, nutarta glaudžiau bendradarbiauti ir palaikyti stipresnius ryšius tarp trijų Pabaltijo tautų. Buvo suruošta turtinga tautų bendra dailės paroda, koncertas. Pati konvencija, po jos atidarymo, posėdžiavo tris sekcijose: politinėje, kultūrinėje ir jaunimo.

Didesnėse kolonijose šiais metais vyksta žymesnė veikla. Melbourne įvyko nusisekęs jaunimo koncertas, du rašytojo V. Mykolaičio-Putino minėjimai su gera programa, Dr. Vydūno akademija, jo gimimo šimtmečiui atžymėti, Moterų Dienos su koncertu, paroda. "Aušros" Teatras pasatė Anatolijaus Kairio "Viščiukų Ūkį". Adelaidės "Vaidilos" Teatras gastroliavo Melbourne su A. Rūko "Bubuliu ir Dunduliu".

Adelaidėje per nepriklausomybės minėjimą Lithuania choras atliko Br. Budriūno kantatą

romietis atplaukęs gintaro, ar Ordino karys, rodo juos kiek neigiamoj šviesoje. Tačiau tie tarptautiniai keliautojai, prekybos delegatai, urmo sandėlių laikytojai taip išauklėti, tai jų amatas.

Juk ir šiandien turime prekybos ir kitokių tiltų statytojų.

(Bus daugiau)

"Tėviškės namai" su socialistais G. Vasiliauskiene ir G. Kalpoku. Šių metų pabaigoje Adelaidėje įvyksta Australijos Lietuvių Dienos. Joms smarkiai jau ruošiamasi. Suvažiuos ALB Tarybos nariai, chorai, sporto klubai, studentai, skautai. Įvyks platesnio masto dailės paroda ir Literatūros vakaras. Jau adelaidiškai paminėjo nesenai mirusį V. Mykolaitį-Putiną, ruošiasi pagerbti mūsų tautos didįjį žadintoją Vydūną, jo gimimo šimtmečio progą.

Sydnejuje pagerbtas rašytojas P. Andriūšis, suorganizuoti naujai lituanistikos kursai ir pasikaitėlių ciklas jaunimui.

Į Pasaulio Lietuvių Seimą New Yorkan vyksta skaitlingai jau seniai išrinkti seimo atstovai arba jų igalioji: S. Narušis, Krašto V-bos pirm., A. Krausas, Kultūros Tarybos lituanistinės sekcijos vadovas, V. Kazokas, "Mūsų Pastogės" redaktorius, J. Valys, L. Barkus ir B. Garnytė. Su jais drauge vyksta ir būrelis ekskursantų, viso apie 20 asmenų. Jų tarpe ir rašytojas Pulgis Andriūšis, kuris su savo kolegomis iš Amerikos ketina lankyti didesnes kolonijas ir pradžiuginti savo kūryba. Vydūnistas A. Krausas ypač pakviestas su paskaita apie Vydūną keliose didesnėse lietuvių kolonijose Amerikoje, kur šiais metais organizuojami minėjimai jo gimimo šimtmečiui atžymėti. (K.)

M A L E

PLANT HELP

For new dairy plant, need men with ability in ice cream & milk processing. All company paid benefits. Excellent starting salary. Apply: CUMBERLAND FARMS 777 DEDHAM ST. CANTON, MASS.

(78-84)

BORING MILL

OPERATOR

PREFER AIRCRAFT MACHINING EXPERIENCE

Top rates - fringe benefits, days, unusual opportunity. 313 SL 4-4500. (80-827)

NEPAMIRŠKIT ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVAThe Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00, Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00, Dirva išeina
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpiūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

ieškokime sau daugiau bičiulių!

Mūsų visuomenėje ryškėja mintis, kas liečia Lietuvos laisvinimą, kad per ilgai visas viltis dėjom vien tik į Ameriką.

Neseniai pasaulį apvažiavusiam VLIKo pirm. dr. J.K. Valiūnui daugely šalių pavyko per televiziją ir radiją kalbėti Lietuvos reikalais, spaudoje paskleisti žinių apie Lietuvą ir jos išlaisvinimo pastangas. Jis net išgavo iš filipiniečių pažadą iškelti Lietuvos pavergimo klausimą Jungtinėse Tautose.

Dr. J.K. Valiūno išvada: reikia daugiau asmeniškų kontaktų su įtakingais žmonėmis visuose kraštuose; būtina galėti pristatyti atitinkamą medžiagą diplomatams, kai tie kokių nors dokumentų papraso; reikia sekti tarptautinę politiką ir kiekvieną progą kelti Lietuvos pavergimo neteisę. Reikia ir pinigų. Trumpai tariant, mūsų veikla turi būti tarptautinio pobūdžio.

Kiek turime sugebančių pasinaudoti dr. Valiūno patarimais ir pasekti jo pavyzdžiu? Yra keliaujančių lietuvių po pasaulį, bet tai daugumoj turistai. Turistams įtakingi žmonės sunkiai prieinami, o bet, paprastai turistai neturi nei noro nei pasiruošimo būti diplomatais. Be turistų turime važinėjančių po įvairias šalis tarnybos reikalais, siunčiamų įvairių bendrovių. Turime mokslininkų, kurie vyksta į tarptautinius suvažiavimus. Turime svetur studijuojančių, vieną kitą net Taikos korpuse. Šie žmonės sugebėtų būti Lietuvos "ambasadoriais" ir turėtų galimybių prieiti prie žmonių aukštoje pozicijose. Bet viena bėda: tokių žmonių nedaug.

Kiek turime žmonių, sugebančių greit ir tinkamai paruošti reikiamus duomenis vienu ar kitu klausimu? Afrikos tautos mieliau skaito prancūzų kalba, Pietų Amerikos -- ispanų.

Kiek turime žmonių rimtai sekančių įvairių tautų politiką ir sugebančių iškelti mūsų reikalą taip, kad jis atrodytų natūraliai išplaukęs iš iškiliųjų politinių situacijų?

Ir žmonių ir pinigų turime labai mažai, tad reikia dairytis talkos svetimtaučių tarpe.

Artimiausi mums, kurie sielojasi tais pačiais reikalais yra latviai ir estai. Tačiau bendra veikla, kuri vyksta jau nuo seniai, ypatingų rezultatų neduoda. Rengiami bendri koncertai, parengimai, minėjimai -- bet kiekviena grupė daugiausia įdomaujasi savo žmonėmis.

Politikoj kartu dirbame Pavergtų Europos Tautų Seime, bet ir čia susidaro išpūdis, kad kažkaip kiekviena tautybė dirba atskirai.

Trims Baltų tautoms atskirai kreiptis į visas pasaulio šalis neįmanoma ir neišmintinga. Lietuvos reikalo atskirai niekas neklabin. Jei vaduojame Lietuvą, norom nenorom turime vaduoti ir Latviją su Estija. Užtat būtina pradėti galvoti kaip galėtumėme sujungti savo jėgas. Tačiau, jeigu iki šiol tos jėgos natūraliai nesusijungė, gal turimuose rėmuose būtų neišmintinga "per prievartą" tokios bendros veiklos norėti.

Reiktų pagalvoti apie lietuvių, latvių ir estų, kurie dar nepajungti žmogaus teisių reikalavimui pavergtiems savo tautiečiams. Yra nemažai žmonių, kurie tradicinėje mūsų veikloje nemato vertės, bet tikslas svarbos neneigia. Yra ir tokių, kuriems darba įsijungti trukdo silpnas tėvų kalbos mokėjimas. Prie pastarųjų galima priskaityti ir nemažai svetimtaučių sukūrusių šeimas su lietuviiais, latviais ar estais. Jie irgi mielai prisidėtų, jei turėtų galimybę. Bendra baltų organizacija, kurioje būtų vartojama gyvenamojo krašto kalba, būtų kaip tik toks vienetas, kuris galėtų suburti daug naujų rankų bendram darbui. Tokia organizacija galėtų patraukti tuos, kurie nori ieškoti naujų būdų brautis į pasaulio sąžinę.

Teoretiskai tokios baltų organizacijos kurti nebereikia. Tokia organizacija jau egzistuoja nuo 1965 m. ir sovietai jau spėjo ją apšaukti "agitatorių gauja". Nors lietuvių visuomenė apie ją beveik nieko nežino, bet ji kilo iš lietuviuose tokio plataus atgarsio turėjusio lapkričio 13 d. žygio. Tai Baltic Appeal to the United Nations, arba sutrumpintai vadinama BATUN.

Lietuviai turėtų arčiau susipažinti su šia organizacija ir ją paremti. Reikia bandyti visus kelius Lietuvos laisvinimui.

Elona Vaišnienė

PLB pirm. J. Bachumas liepos 25 d. dalyvavo PLB seimui ruošti komiteto posėdyje, aptariant seimo paruošiamuosius darbus. Nuotraukoje iš kairės sėdi: koncertų sekcijos pirm. Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė, komiteto garbės pirm. prel. Jonas Balkūnas, PLB pirm. Juozas J. Bachumas, komiteto pirm. Jonas Šlepetytis, komiteto vicepirm. Aleksandras Vakselis, R. Kisieliaus nuotrauka

SKAITYTOJŲ NUOMONĖS

PRIBRENDEŠ REIKALAS

Leidėjas Juozas Kapočius, bėbaidamas išleisti Lietuvių Enciklopediją, pažadėjo bent šešių tomų lituanistinę enciklopediją anglų kalba. O vėliau pridėjo dar keilių tomų Lietuvos istoriją. Gražūs užsimojimai.

Dažnai ir skaudžiaipajuntamas trūkumas rimtesnės, pilnesnės ir moksliskesnės informacijos apie mūsų tautos ir krašto praeitį ir dabartį. Tokia kelių tomų anglų kalba lituanistinę enciklopediją tam reikalui puikiai pasitarnautų. Jei sugebėsime pilnai ir rimtai sukaupti lituanistinę medžiagą į šią enciklopediją anglų kalba, ją gražiai išleisime ir su ja prasiskverbsime į viešąsias ir mokyklų bibliotekas, tai mūsų tautos labai padarysime nemažai. Tuo keliu daug plačiau ir giliau išsiskverbsime į kitų galvas ir širdis. Kartais pasidžiaugiame, kad senatorius ar gubernatorius palankiai apie mus pašnekėjo, kad mūsų veiksmų delegacijos buvo priimtos Baltuose Rūmuose ar kurio nors pasekretoriaus. Bet kiek mum iš to naudos?

Leidėjas J. Kapočius jau senokai paskelbė sa-

vo sumanymą ir ryžtą ir buvo pažadėjęs po kelių mėnesių pasirodyti su pirmuoju tos enciklopedijos tomu, bet jau daug daugiau laiko praėjo, o tyta. Kodėl? Spėju, kad visuomenė per šaltai reagavo į šį labai rimtą sumanymą ir būtiną reikalą. Mes neturime valstybinės leidyklos. Ir nelaukime, kad informacijos apie mus eitų iš mūsų nedraugų ir priešų, kurie noriai jas teikia. Bet ar mums tai naudinga? Tokios enciklopedijos anglų kalba reikalas yra ne vieno Kapočiaus, o visų lietuvių: atskirų asmenų, organizacijų ir ypačiai veiksmų. Tenka susirūpinti ne tik išleimu kalbamųjų ir panašių veiklų, bet ir jų išplatimu. Būtų malonu ir dabar rasti viešose bibliotekose dr. K. R. Jurgėlos "History of the Lithuanian Nation" 1948 (544 pus.), dr. Joseph B. Končius "Vytautas The Great Grand Duke of Lithuania" 1964, "Lithuania Under The Soviets", by V. Stanley Vardys ir kitas vertingas knygas, bet jų ten nėra. Jei iš mūsų puses būtų parodyta organizuoto susirūpinimo tuo reikalu, manau, kad galėtumėm tą naudingą malonumą apturėti. Atrodo, kad geriausiai tikėtų visu tuo reikalu susirūpinti ALT su visais jo padaliniais. Juk reikalas

yra svarbus ir būtinas, tam nereiktų pagailėti lėšų ir darbo.

Trūksta ir Lietuvos istorijos. Dr. A. Šapokos redaguota ir Švietimo Ministerijos išleista prieš 32 metus Lietuvos istorija buvo tik vadovėlis gimnazijai. Ne ką platesnė ir dr. V. Daugirdaitės-Sruogienės Lietuvos istorija (1947, pus.) išleista Tėvynės Mylėtojų Draugijos 1956 m. Chicagoje. Per tą laiką mūsų istorijos dirvą gerokai purenta, arta ir akėta, nagrinėta ir aiškinta, todėl dabar daug kas būtų plačiau, aiškiau tiksliau, o gal ir drąsiau nusakyta. Bet vis dėlto mes neturėtumėm savo istorikų prievartauti, kaip kad (am) savo straipsnyje "Lietuvos Istorija" (Dirva Nr. 65-3) meta jiems stiprų šėšėlį: "Tačiau kyla klausimas, kokia L. istorija bus spausdinama? Jei bus surankiota istorijos nuotrupos, tada, mano supratimu, nedaug, arba, bent iš dalies bus pasitarnauta. Jei būtų L. istorija rašoma nuo seniausių laikų, kada ji siektų Egiptą, arabų kraštus, tada verta ją spausdinti ir prenumeruoti". Ir straipsnis baigiamas: "Tad mieli Lietuvos istorikai, duokite tikrą Lietuvos istoriją". Ar gi norės "mieli Lietuvos istorikai" rašyti netikrą savo tautos ir krašto istoriją? Negi mūsų istorikai gali rašyti Lietuvos istoriją, kaip Antanas Venclova "Jaunystės atsiminimuose" aprašo 1940 metų "rinkimus" ir "liaudies seimą" ir kitus to meto įvykius. Ten taip "gražiai" viskas nušviečiama, kad skaitytojas be didesnio galvosūkio gali padaryti "atradimą", kad čia yra ne atsiminimų atpasakojimas, bet sukurtos darbaviui pataikaujančios pasakėlės. Mums reikia ne neįtikinančių propagandinių pasakėlių, bet pilnos, plačios ir teisingos Lietuvos istorijos, kurioje būtų atkurta realiai, įtikinančiai ir vispusiškai mūsų tautos ir krašto praeitis, kad kiek-

PATS LAIMĖSI IR KITIEMS PADĖSI!

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania vykdo dovanų bilietų platinimo vaju. Laimėtojams skiriama šios dovanos:

AUTOMOBILIS — 1968; SPALVOTA TELEVIZIJA, IR FILMAVIMO APARATAS.

Bilietų kaina: šeši bilietai knygelėje už 5 dolerius, atskiro bilieto kaina — vienas doleris.

Dovanų traukimas įvyks 1968 m. lapkričio mėn. 17 d.

Kviečiame visus korporantus ir bičiulius ne tik patiems pirkti laimėjimų bilietus, bet ir platinti. Taip pat kviečiame visas organizacijas talkininkauti bilietų platinimui ir sau užsidirbti nemažą sumą pinigų, nes korporacija organizacijoms, platinančioms laimėjimų bilietus duoda 40% nuo parduotos bilieto sumos. Tad visi prie laimėjimo!...

Bilietų gavimo reikalu prašome kreiptis į korporacijos išdininą — Bronių Kasakaitį, 7150 So. Spaulding Ave., Chicago. Ill. 60629.

L. S. T. Korp! Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba

(Nukelta į 4 psl.)

Spaudoje
pasidairius

VISIEMS LYGIOS PAREIGOS

Visai pagrįstai mūsų rūpestis jaunimo statomas pirmoje vietoje. Netgi visos pastangos, ką bedarytume, vykdomos su intencija jaunimo gerovei: kuriame ir plečiame organizacijas tikint, kad su laiku į jas ateis jaunimas ir jas perims; statome bendruomeninius namus irgi sakydami, kad ne saute namai reikalingi, bet jaunimui. Ir visa, ką darome ir veikiname, rašome į jaunimo sąskaitą. Per pastaruosius keletą metų vyresnei mūsų kartai jaunimas pasidarė tarsi koks stabas, kuriam viską aukojame, patys sau nieko nerezervuodami. Ir visai teisingai! Juk mūsų pastangos ir darbai pirmiausia nukreipta į ateitį, į išlikimą, o šitų visų intencijų pagrindas ir yra jaunimas.

Lygiai su tomis pačiomis intencijomis gyvenome vos tikatvykę į šį kraštą ir padėdami organizacinius pagrindus arba tiesdami pirmuosius savų ar bendruomeninių namų pamatus. Bet nuo to laiko jau praėjo dvidešimt metų. Kadaise būvę vyresniuosius vaikai šiandien jau suaugę į vyrus - moteris, išėję mokslo arba įsigiję profesijas gyvena ir tvarkosi savarankiškai. O mes vis tiek į tokius žiūrim kaip į jaunuolius, reikalingus globos ir prižiūrėjimo užrankos. Ir šiandien mūsų veikla ir užsimojimai reikalingi ir laiko, ir darbo, ir aukos. Bet gi toje veikloje ir aukų sąrašuose vis tematome tik tuos pačius vardus, kurie figūravo ir pačioje pradžioje. Žinoma, iš senųjų viešas kitas iškrito -- išvyko ar pasimirė, bet labai mažai prisidėjo naujų vardų iš to vadinamo jaunimo, kuris, kaip sakoma, gyvena ir verčiasi savarankiškai jau be tėvų globos. Net dažnai pasigirsta vienas kitas ir kartais priekaištas vyresniųjų adresu, kad girdi, nėra čia ko mums dėtis, jeigu dar tas ar tas nepadaryta, netinkamai įrengta ir t.t. Bet kad patys stotų, dirbtų, aukotų, tai tam savanorių nedaug teatsiranda. O jau laikas būtų, kad mūsų jaunimas kiekaktyviau prisidėtų ir palengvintų tiems, kurie tą visuomeninę, tautinę ir net materialinę našą neša jau dvidešimt metų!

Teisingai pereitame Mūsų Pastogės Nr. p. J. Valys kaip tik ir atkreipia dėmesį į mūsų jaunimą sakydamas: "Mūsų jaunimas, mokslo baigęs ar jį nebaigęs, dažnai daug daugiau uždirba negu jų tėvai ar apskritai nei daugelis senimo. Jei jaunimas tebenori likti lietuviiais, o ne šiaip sau žmonėmis, lietuviškai kalbančiais ar tik lietuviškai tesuprantančiais, turi jungtis į bendrą darbą ir tapti šiuo namų dalininkais". Minėtasis p. Valys kalba apie talką Melbourne Liet. Namams, tačiau jo mintį praplėsus teiktų pasakyti, kad tasai jaunimas turi dalintis bendru mūsų visų tautiniu likimu, mūsų rūpesčiai turėtų būti ir jaunimo rūpesčiai. Kalbant apie materialinį išpareigojimą, jisai ligainiui virstų ir moraliniu išpareigojimu ne tik remti ir aukoti, bet ir bendrai dirbti.

Reikia suprasti ir jaunimą, kada jis dažnai savo nuotaikomis ir pažūromis skiriasi nuo vyresniųjų. Savime suprantama, kad čia gimęs ir išaugęs jaunimas neturi mūsų pavergtam kraštui tiek jausmų, meilės, tačiau kiekvienas subrendęs pilnai suvokia, kad tautybė nėra vien tik sentimentas. Tad ir jų lietuviybės samprata yra daugiau racionali, o ne jausminė. Tačiau toji pati lietuviybė galioja ir vieniems ir kitiems. Nenuostabu, tad, kad kuo anksčiau vyresnieji buvo patenkinti ir džiaugėsi sukūrę arba įsteigę, šiandien jauniesniųjų nepatenkina. Tačiau šie ir yra esminis dalykas, kad jaunimas ateitų ir vykdytų pagal savo supratimą ir skonį. Tada atkris visokios priekaištai, kad ne taip daroma, kaip mes norėtume. Į tai atsakymą tegal duoti tik pats jaunimas savo aktyvumu, savo darbu ir savo auka. (Mūsų Pastogė Nr. 21)

DIDELIS= PER DIDELIS

1967 m. birželio 7 d. Lietuvoje mirė poetas ir rašytojas, buvęs Kauno ir Vilniaus universitetų profesorius Vincas Mykolaitis-Putinas. Jo gyvenimas nuo 1940 m., veikla, likimas ir kūrybinė raida yra vienas iš būdingiausių ir konkrečių pavyzdžių suvokti ir lyg iš naujo pergyventi besitęsiančiai rūsčiai dramai, kai okupantas sužlugdė nepriklausomą valstybę ir kraštui užkorė totalistinės rusiškai bolševikinės sistemos retežius.

Ne vien dėl to, kad tik Putino laikysenoje būtų buvę tiek prieštaraimų, palūžimų ir sulaužymų, skausmų ir mizerijos, nusilenkimų smurtui, savęs ir viso, kas šventa, išniekinimų – ir kartu vėl rezistencijos, besilankstančio žilvičio atsitiešimų, desperatiško atsparumo valios ir gal net herojiškumo ženklų gyvenimo pabaigoje.

Ne, tie visi dalykai buvo ir žymia dalimi dar tebėra visuotiniai. Visa tauta juos pergyveno ir dar pergyvens. Tūkstančių tūkstančiai daugiau kentėjo už Putiną, bauriau "lūžo", dar žemiau linko, dar daugiau turėjo ir atlaikė praradimų ir išniekinimų, daug skausmingiau vaitojo vorkutose ar prie Baikalo ežerų, agonizavo baisesnėse ligose ir mirė tremtyje. Daugelis nepalyginamai narsiau kovojauz tautos laisvę ir žmogišką garbę, be svyravimo savo neparpuodamus ir neišduodamus idealus, didvyriškai apmokėdami gyvybėmis ne tik kalėjų rūsiuose, bet pačiu aukščiausiu sąmoningumu ir ryžtingumu -- kovos lauke.

Po Putino mirties, pagauti natūraliai taurių nekrologinių nuotaikų, kaip pastebėjau, daugelis nebeskyrėm tų visų didžiai skirtingų atvejų. O jie buvo ir visada liks skirtingi, ne tos pačios rūšies ir vertės. Viską pervien sumaišėm be abejo dėl to, kad Putino žmogiška ir rašytojiška tragedija buvo akivaizdžiau apčiuopiama, nors tik iš dalies ir nepilnai, bet geriau uždokumentuota, kiekvienam lengviau pamatoma ir jo paties gabiau aprašyta.

Superlatyvinimas praranda saiką

Tas pats nekrologinis superlatyvinimo ūpas, žinoma, kai kuriuos iš mūsų paveikė taip, kad ne kartą užsienio lietuvių spaudoje ir įvairiuose Putino minėjimuose buvo "parašyta pasakyta", jog lietuvių tauta su jo mirtimi neteko savo didžiausio rašytojo. "Lietuvių Dienų" magazino bendradarbis (1967 m. birželio mėn.) ši dosnų įvertinimą suabsoliutino, drąsiai dėdamas sprendimą, jog per savo 50 metų kūrybinio darbo Putinas "išaugo į neturintį sau lygaus masto mūsų literatūroje kūrėją, davusį milžinišką poezijos, prozos ir dramos veikalų lobyną"...

Yra įprasta ir gražu pasimirusius asmenis šermenų nuotaikos poveikyje ir dar vėliau pamiršti bei įvertinti kiek galima iškiliau, teigiamiau, skaidriausios šviesos spinduliais. Bet tokiu atveju protingas saikas vistiek reikalingas. Perneligi išpūsti pertempimai iš tikrųjų nieko neprideda velionio garsui padidinti ir bematant išsisklaidys.

Kai dėl Putino, tai jo įvertinimai, kaip didžiausio lietuvių rašytojo, sąlygiškai galėtų būti netoli tiesos. Jis buvo didžiausias ir brandžiausias lietuvių rašytojas, likęs ir gyvenęs sovietinėje Lietuvoje per du pastaruosius dešimtmečius. Bet šiaip jau rašytojo ar kitokio menininko vertingumą visuomet yra sunku, rizikinga ir kai kada nesąžininga pigiai reklamiškai aptarti vienu ar kitu skubiu superlatyvinio laipsnio būdvardžiu, kaip pvz. didžiausias, geriausias, talentingiausias, giliausias... Tik žymiai ilgesnis laikas teisingiau atseikėja kiekvieno užpelnytą vietą, poveikį, padarinius ir kokybę, atsparią nykimui bei ateities metų dulkėms. Šalia to, visuomet dar šį tą lemia skirtingos vertintojų pažiūros ir laikmečio skonių kitimai.

Turbūt mažesnė būtų klaida, jei šiandien atsargiau pasakytume, kad Putinas niekur nebuvo prastas rašytojas, kai kada būdavo vidutinis, dažniausiai geras ir kai kur labai geras. Savo eiliuota poezija neabejotinai vienas iš kelių pačių stambiausių lietuvių literatūros kūrėjų, mirusių ir dar gyvų. Savo dramom ir misterijom betgi "milžiniškumu" neprilygęs, pvz., paliktam Sruogos ar Krėvės lobynui. Romanais ir novelėm išsiskyrė nebent tuo, kad iš viso mūsų grožinė proza net nepriklausomybės laikais buvo dar silpna, tik auganti. Man atrodytų daugiau negu ginčytina, kad Putinas praaugo šiais žanrais pvz. Žemaitė, Vaižgantą, Vienuolį, Krėvę, Ramoną, Vaičiulaitį, Katiškį, dar kelis kitus. Jo "Altorių šešėly" pagarsėjo ne tiek dėl literatūrinių, kiek dėl visai kitų priežasčių. Pokariniai "Sukilėliai" žadėjo stiprų ūgį; deja, nelaisvės metų maskolinė cenzūra užgniauzė šio stambaus užmojo tęsimą ir išbaigimą.

Grįžo "paklydusi avelė"...

Tad anas "Liet. Dienų" putininės kūrybos lobių pertempimas (... "išaugo į neturintį sau lygaus mūsų literatūroje"...), kaip minėjau, galėtų būti suprantamas ir teisintinas tik nebent nekrologinės retorikos poveikiu, bet ne absoliučiai. Be to, man rodos, čia veikė dar kiti motyvai, visai ne literatūriniai.

Putinas buvo laimingas ta prasme, kad šalia baisiausių vidinių kentėjimų, prieštarysčių ir blaškymosi, jam vistiek gana neblogai sekdavosi. Jis turėjo piktų puolėjų ir priekaištautojų, bet nuolat dar daugiau gynėjų ir užjaučiančių. Net ir dėl kunigystės pametimo, net dėl ekskomunikacijos! Vienas iš reto masto Putino vėliausio išpopuliarinimo motyvų užsienyje, aiškiai justi, buvo pirmiausia religinis, net beveik idėjiškai katalikiškai srovinis. Susirado paklydusi avelė! Buvęs katalikų intelektualas ir ateitininkas pagaliau sugrįžo į Bažnyčią, susitaikė su Dievu...

Ne jį pirmą sovietinio gyvenimo kelionės gale apliejo ši malonės šviesa. Daug anksčiau buvo paleistas gandas, kad prieš mirtį "susitaikė su Dievu" Liudas Gira. Vėliau prel. M. Krupavičius savo žinomoj apybraižoj apie Salomėją Nėrį, fantastiškai įtikinėjo, kad ir Stalino poemos sukūrėja galiausiai susitaikiusi su Bažnyčia, grįžusi prie Dievo. Dėl to savo laiku plačiau rašiau Dirvoje, it druskos stulpas nepatikėdamas tokia legenda ar gal net per grubiu tikrovės falsifikavimu. Beje, prel. Krupavičius tada ten pat šaltai minėjo ir Putiną, kaip nerzytingą "masoniukų auką"...

Bet su Putinu vis dėlto baigėsi geriausiai. Jam mirus, "Lietuvių Dienos" paskelbė reveliaciją, jog nuotaikoms liberalėjant po II-jo Vatikano susirinkimo vienas prelatas Lietuvoje Putiną katalikiškai sutuokęs su jo žmona, kurią ekskomunikuotas iškunigis buvo civiliai vedęs nuo 1935 metų. Pagaliau, Romos popiežius vienam Lietuvos vyskupui suteikęs galią nuimti Putinui ekskomuniką. Visa buvę atlikta slapta. Todėl, aišku, patikrinti negalima ir nereikia (tik neaišku, kodėl slapstus dalykus tuoj reikia skelbti!). Žodžiu gi buvo paleisti gandai, kad Putinas pradėjęs laikyti mišias, taigi, lyg ir kunigystės luoman grįžęs..

Deja, žmonės, kurie buvo nuvykę Lietuvon, ar iš ten čia apsilankantieji tų modernių legendų dar nepatvirtino. Tikra, kad jis buvo palaidotas be bažnintinių apeigų, labai gražiai, iškilmingai ir visai sovietiškai. Tarp kitko, kaip tarybinėje spaudoje buvo rašyta, Kačerginės vasarnamyje, kur Putinas mirė, "... jis gulėjo gėlių jūroj, ramiai spraksint žvakėmis. Garbės sargyboje nuolat keitėsi pionieriai". Pionieriai - tai komsomolo jaunių padalinys, paprastai nedalyvaujantis katalikiškose laidotuvėse.

Taip žvakėms spraksint, kažkas įvyko pagal išvirkščią leninizmo formulę turinys tautiškas ir gal katalikiškas, o forma - komunistinė...

Užtenka, koks yra

Šios pastabos ir aplinkybių priminimas, kaip suprantama, neturi jokio tikslo numenkinti Putiną, kaip rašytoją, ar nešvankiai pasityčioti iš jo skaudžiai verpetingo likimo. Jo likimas buvo rūstus ir tragiškas, kaip ir visos tėvynėje likusios tautos, ir sudaro to bendrojo tragiškumo dalį.

Kad jam, išgėrus daug kartybių taurių ir sumokėjus okupantui šlykštokas duokles, vis dėlto pavyko atsispirti ir nepavirsti maskoliškai kvilinginės šunaujos choro pastumdėliu, visi lietuviai patriotai jį pradėjo laikyti lyg ir tautinės atsparos ir tikros lietuviškos kultūros tęstinumo kenčiančiu simboliu, užjautė, gerbė ir mylėjo. Jo laikysenos ir visuotinio bendralaikų užjautimo analizė duotų nemaža konkrečios medžiagos daugiau susivokti apie nelaisvės jungą nešančios tautos gyvenimo būdą ir atitinkamai pervertinti kai kuriuos išeivijos sustingusius, užsikirtusius, pernelig formalistinius, hipokritiškus ar visai tuščius deklamacinius burbulus bendravimo su tėvyne problemoje.

Tik man rodos, kaip visur, taip ir dėl Putino nėra būtinas tasai tuoj užpuojantis ekstremizmas, saiko ir proporcijų pametimas, mastų pertempimas, legendų kūrimas, naivi paklydusių avelių medžioklė. Yra tautinės, politinės, kultūrinės, siauresnės prasme literatūrinės ir taip pat religinės vertybės, kurios gali liestis, viena kitą veikti, bet turi savus kriterijus ir paskirti. Nebūtina jas tuoj sumaišyti ir vienos subjektyvios akimirkos entuziazmu perkošti viską.

viams" š.m. birželio numeryje iš "Jaunimo gretos" 1968 m. Nr. 3. Nurašysiu iš to laiško vieną kitą ištrauką:

"Tai atsitiko turistinės kelionės metu čekų žemėje. Mūsų gidas buvo labai simpatiškas ir vaikinas. Ir jis su didžiu susidomimu pasakojo apie savo šalies karalių ir kunigaikščius... Ir tada jis mūsų paklausė apie vieną lietuvių kunigaikštį. O mes tylėjome. Buvome jauni, bet buvome mokyti, turėjome iš istorijos penketukus, o tylėjome. Buvo didelė ir baisi gėda, aš jaučiau tikrą gėdą, jog ne-

žinau, kas guli šimtmečiais mindytoje ir sumindytoje žemėje po mano kojomis. Juk aš čia gimiau. Ir laukai, ir daubos, ir Nemunas, ir Marios mane augino. O kas prie tų Marių buvo seniau? Aš noriu žinoti? Ir nenoriu vėl rausti prieš žmogų, kuris to manęs paklaus. Juk viską po truputį, po grūdėlį surinkdami, kas išbarstyta prieš mus buvusių kartų -- mes audžiame savo kultūros audinį". Tai tik vienas pavyzdys lietuvių jaunuolio dvasinio tragizmo, kada jis pasijunta neturįs savo tautos ir krašto praeities pagrindo po savo kojomis. Tai ar bereikia mums svarstyti, ar būtinai reikalinga mums plati ir pilna Lietuvos istorija.

C. Gedgaudas straipsnyje "Antroji Želigovskia" (Dirva Nr. 77-4) rašo: "Jei patinęsime parašyti mūsų istoriją, kaip jinai iš tiesų vystėsi, parašys ją, ir jauras už mus kiti, žinoma, ne mūsų naudai".

Mane paskatino leistas į platesnius išvedžiojimus (am) suabejojimas: kokia istorija bus leidžiama, ir ar verta bus ją prenumeruoti? Man rodos, kad jos reikalas yra vispusiškai prinokęs. Tenka tik džiaugtis leidėjo pažadu ir pasiryžimu ir pasitikėti mūsų istorikais, kad jie sugebės parengti tinkamą Lietuvos istoriją.

Bet reiktų su stipria ir organizuota visuomenės parama ateiti į talką leidejui, kad istorija būtų parašyta ir išleista kaip įmanoma greičiau.

J. Švoba

HELP WANTED MALE

EXPERIENCED PLASTIC EXTRUSION SET UP MEN and EXPERIENCED PLASTIC INJECTION SET UP MEN. Must be experienced in Colored Vinyl. For all shifts. Steady work. Fringe benefits. Send resume to HOWELL INDUSTRIES 1560 E. Milwaukee, Detroit, Mich (67-86)

Skaityk ir platink DIRVĄ

NAUJOS, IDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

- A. Merkelis — SMETONA — Monografija\$12.00
V. Šliogeris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS\$2.00
O. J. C. Norem — TIMELESS LITHUANIA\$4.00
B. Armonienė — PALIK AŠARAS MASKVOJE\$3.00
L. Mitkiewicz — WSPOMNIENIA KOWIENSKIE \$7.50 (Buv. Lenkijos karo attachė prisiminimai iš Kauno 1938-39 m.).
V. Volertas — SĄMOKSLAS — premijuotas romanas\$3.50
A. Baronas — PAVASARIO LIETUS — romanas\$2.50
St. Yla — MODERNI MERGAITE\$4.00
Vytė Nemunėlis — MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS \$3.00
J. Juodis — TAUTOS KELIU — paveikslų albumas \$7.00
Gr. Šimukonienė — SU DAINA — Lietuviškų dainų rinkinys\$2.00
J. Budrys — KONTRŽVALGYBA LIETUVOJ\$2.50
Pr. Alšėnas — MARTYNAS JANKUS\$4.00
R. Skipitis — NEPRIKLUSOMA LIETUVA\$7.00
Dagys — SKULPTŪRŲ IR PAVEIKSLŲ REPRODUKCIJOS (angliškų įvadu ir parašais)\$6.00
A. Vaičiulaitis — GLUOSNIŲ DAINA — PDAVIMAI\$2.50
J. Mekas — PAVIENIAI ŽODŽIAI — POEZIJA\$4.00
A. SKĖMOS RAŠTAI I tomas\$6.00
Dambriūnas, Klimas, Schmalstieg — INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN\$7.00
P. Tarulis — VILNIAUS RŪBAS — minkštais viršeliais\$3.00
kietais viršeliais\$3.75
J. Gliuda — THE SONATA OF ICARUS (Ikaro Sonata — angliškai)\$5.00
J. Švaistas — DANGUS DEBESYSE kietais viršeliais\$3.75
Mykolas Vaitkus — NEPRIKLUSOMYBĖS SAULĖJ (Prisiminimai — 1918-1940)\$3.75
LITERATŪROS METRAŠTIS — Trečioji Pradalgė ar Ketvirtoji Pradalgė kietais viršeliais\$3.75
minkštais viršeliais\$3.00
J. J. Daužvardis — POPULAR LITHUANIAN RECEIPES\$2.00

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

PRIBRENĖS REIKALAS...

(Atkelta iš 3 psl.)
vienas skaitytojas galėtų patikėti, kad taip tikrai buvo, kaip parašyta. Tokia tikra Lietuvos istorija gali būti išleista tik čia, laisvame krašte. To negalima padaryti okupuotoje Lietuvoje be "vyresniojo brolio", kuris rusiškuoju brutalu mu visiškai užgnaužia mūsų praeities pažinimo galimybes. Skaudu skaityti Lietuvos jaunuolio laišką, perspausdintą "Laiškai Lietu-

ti okupuotoje Lietuvoje be "vyresniojo brolio", kuris rusiškuoju brutalu mu visiškai užgnaužia mūsų praeities pažinimo galimybes. Skaudu skaityti Lietuvos jaunuolio laišką, perspausdintą "Laiškai Lietu-

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

III Tautinių Šokių Šventės Komiteto pranešimas visuomenei

JAV ir Kanados Lietuvių Trečiajai Tautinių šokių šventei praėjus, vienur-kitur pasirodžiusiose aprašymuose yra

Jadvyga Matulaitienė, III Tautinių Šokių Šventės programos vadovė.

Muz. Jonas Zdanis, diriguojąs orkestrui Tautinių Šokių Šventėje.

LB Tarybos pirm. Juozas Kapočius Tautinių Šokių Šventėje taręs užbaigiamąjį žodį.

Kompozitorius Bronius Jonušas diriguoja savo sukurtam maršui, uždarant Tautinių Šokių Šventę.

pasitaikę netikslumų, klaidinančių skaitančiąją visuomenę ir netiksaliai nušviečiančių šventės rengimo vaizdą. Šventės rengimo komitetas, nenorėdamas tuos netikslumus atitaisinėti atskirai, randa reikalo paskelbti šiuos paaiškinimus:

1. **Komiteto sudarymas.** JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos nutarimu, 1967 m. liepos mėn. buvo pakviestas dr. L. Kriaučeliūnas sudaryti tautinių šokių šventei rengti komitetą ir jam pirmininkauti. Dr. L. Kriaučeliūnas komitetą sudaryti sutiko ir apie tai pranešė centro valdybai rugsėjo mėnesio viduryje.

Rugsėjo 23-24 dienomis įvykusioje JAV LB Tarybos sesijoje New Yorke centro valdybos pirmininku buvo išrinktas Bronius Nainys. Tuo po išrinkimo toje pačioje sesijoje New Yorke, dr. L. Kriaučeliūnas kreipėsi į naująjį centro valdybos pirmininką, klausdamas, ar jam paliekamos komiteto pirmininko pareigos, o gal bus kviečiamas kitas pirmininkas. Iš jo buvo gautas atsakymas, kad pakeitimų nebus daroma.

Grįžus į Chicago, maždaug po dviejų savaitių, dr. L. Kriaučeliūnas dar kartą atsiklausė centro valdybos pirmininko Br. Nainio ar nebus daroma pakeitimų tautinių šokių šventės rengimo eigoje. Pirmininkui užtikrinus, kad dr. L. Kriaučeliūnui paliekama pavesta užduotį vykdyti, tuoj buvo sudarytas komitetas ir spalio 30 d. raštu pristatytas centro valdybai. Kreiptinas dėmesys į tai, kad šventės darbams artėjant, ne centro valdybos pirmininkas mėgino susirišti ir išsiaiškinti tautinių šokių šventės rengimo reikalus su paskirtu pirmininku, bet dr. L. Kriaučeliūnas;

2. **Bendradarbiavimas su centro valdyba.** Komitetas lapkričio 5 d. raštu kreipėsi į centro valdybą, prašydamas, kad ji perduotų trečiajai tautinių šokių šventei rengti skirtus pinigus, kurie buvo tradiciniai paskirti iš II tautinių šokių šventės pelno ir taip pat prašė 1,000.00 dol. paskolos. Tie pinigai buvo būtina reikalingai, nes užsakant salę reikėjo įmokėti už ją ir sumokėti spaustuvei už šokių šventės repertuaro spausdinimą, be kurio neįmanoma šokių mokytojų paruošimo darbas pačiai šventei.

Komiteto pirmininkas dalyvavo dviejuose centro valdybos posėdžiuose ir viename bendrame pasitarime lapkričio mėn. 15 d. Jaunimo Centre, kuriame dalyvavo centro ir Chicago apygardos valdybų bei komiteto atstovai. Tame pasitarime buvo išsiaiškinta komiteto priklausomumas centrui. Ten taip pat tuometinis LB

Chicago apygardos pirm. S. Ingaunis buvo paprašytas paskirti į komitetą apygardos atstovą. Jis tai pažadėjo tuoj padaryti. Topasitarimo metu centro valdybos pirm. B. Nainys pasveikino komiteto pirmininką dr. L. Kriaučeliūną ir palinkėjo visam komitetui sėkmės. Tuose pasitarimuose nuotai-ka buvo draugiška ir šventės komiteto vykdomiam darbui palanki. Komiteto pirmininkui pasiūlius, kad į komitetą būtų paskirtas centro valdybos atstovas, centro valdybos pirmininkas pabrėžė, jog atstovas nereikalingas, kadangi centro valdyba visus ryšius gali palaikyti tiesiogiai su komitetu.

Gruodžio 4 d. centro valdybai buvo parašytas raštas, pakartotinai prašant, kad perduotų priklausančius šventės rengimui pinigus. Tuo metu salė jau buvo išnuomota. Salės administracija nuolat spaudė pasirašyti kontraktą ir pagaliau nustatė paskutinę datą — lapkričio 29 d., kurią ir buvo pasirašytas kontraktas, išnuomojant salę skolintais pinigais.

Centro valdyba priklausančius pinigus perdavė tik po JAV LB Tarybos sesijos, įvykusios 1967 m. gruodžio mėn. 9-10 dienomis Clevelande. Iš to išvadą nedaro- me, bet jautėme delsimą iš centro valdybos pusės, kuris jau kliudė komitetui vykdyti šventės darbus.

Clevelande įvykusi sesija Komiteto pirmininko pateiktą planą patvirtino.

LB Chicago apygardos valdyba, pirmininkaujama S. Ingaunio, į komiteto raštą, kuriuo buvo prašomas apygardos valdybos atstovas į komitetą, neatsakė ir atstovo nepaskyrė. Vėliau, apygardos valdybos pirmininkavimą perėmus Andriui Juškevičiui, su apygardos valdyba užsimezgė nuosirdūs bendradarbiavimo ryšiai.

Centro valdybai paprašius pristatyti šventės rengimo sąmatą, ji buvo pristatyta. Valdyba, sąmatą apsvarsčiusi, 1968 m. vasario mėn. 28 d. raštu pranešė, kad centro valdyba vienbalsiai nutarė sąmatą pakeisti. Komitetui vėliau detalai sąmatą benagrinėjant, paaiškėjo, jog su kai kuriomis pakeisti numaty-

Tautinių Šokių Šventėje fotografo aparatas šokėjams sukantis užfiksavo tik ratus...

tomis sąmatos pozicijomis komitetas jokių būdų negali sutikti, kadangi laiko reikalavimai ir pakilusios kainos verčia kai kurias sąmatos pozicijas didinti, negu kad buvo praeitoje šokių šventėje. Centro valdybai svarstant sąmatą, nebuvo pakviestas komiteto atstovas paaiškinti, kodėl yra tokia sąmata sudaryta. Komitetas gavo išpūdį, kad centro valdyba vadovavosi II Tautinių Šokių šventės sąmata. Tačiau nuo II iki III šventės praėjo penkeri metai. Tada šventėje dalyvavo 28 šokėjų vienetai, o dabar 45 šokėjų grupės. Šiuo metu išlaidos visur didesnės. Suprantama, kad komitetas su tuo nesutiko.

1968 m. kovo mėn. 16 d. įvykusiame PLB, Kanados Krašto ir JAV LB centro valdybos ir JAV LB Tarybos prezidento pasitarime buvo į darbų tvarką įtraukta ir III Tautinių Šokių šventės klausimas. Šį klausimą svarstant į posėdį buvo pakviestas ir tautinių šokių šventės komitetas. Posėdyje, kurį vedė Kanados Krašto valdybos pirm. A. Rinkūnas, JAV LB centro valdybos pirm. B. Nainys iškėlė visą eilę kaltinimų komitetui, kurie daugiausia paremti gandai- bet nepagrįstais faktais. Plačiau posėdžio pasisakymų ir paaiškinimų čia dėl vietos stokos nepateikiame, kadangi visą to posėdžio eigą yra užrašyta juostoje. Komiteto pirmininkui dr. L. Kriaučeliūnui į centro valdybos pirmininko kaltinimus atsakius ir nušvietus tikrąją padė- tį, nė vienas centro na-

rys nepaneigė ir nepataisė centro valdybos pirmininko padarytų pareiškimų. Tuo būdu buvo aišku, kad visa centro valdyba jos pirmininko padarytiems pareiškimams pritaria.

Iš to pasidarė aišku, kad komitetui bendradarbiauti su centro valdyba bus labai sunku, ir, kad tolimesnis bendradarbiavimas būtų kenksmingas tautinių šokių šventės rengimui, nes šventė jau čia pat. Komitetas turėjo apsispręsti: arba pasitraukti arba tik savo atsakomybe vykdyti šventės rengimo darbus. Ko-

miteto pasitraukimas, be abejo, būtų sustabdes šventės rengimo darbus. Todėl buvo ieškoma išeities. Čia į pagalbą atėjo J. Kapočius, JAV LB Tarybos prezidento pirmininkas. Tokiu būdu komitetas tiesioginiai palaikė ryšius su prezidento pirmininku, bet jau ne su centro valdyba. Centro valdyba ir jos pirmininkas prie šventės rengimo jokiais darbais neprisidėjo. Kad ši šventė kaip ir kitos didžiosios šventės galėjo įvykti, yra organizuotos Lietuvių Bendruomenės nuo-

(Nukelta į 6 psl.)

Aktorė Aldona Eretaitė po Tautinių Šokių Šventės, prieš grįždama į Europą, apsilankė Los Angeles ir čia davė rečitalį. Nuotraukoje losangelietė režisierė D. Mackialienė ir A. Eretaitė.

L. Kanto nuotrauka

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4^{3/4}%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

5%

Mokamas už vienus metų taupymo lankštus nuo išdavimo datos. (\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

5^{1/4}%

Mokamas už vienus metų taupymo lankštus nuo išdavimo datos. (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

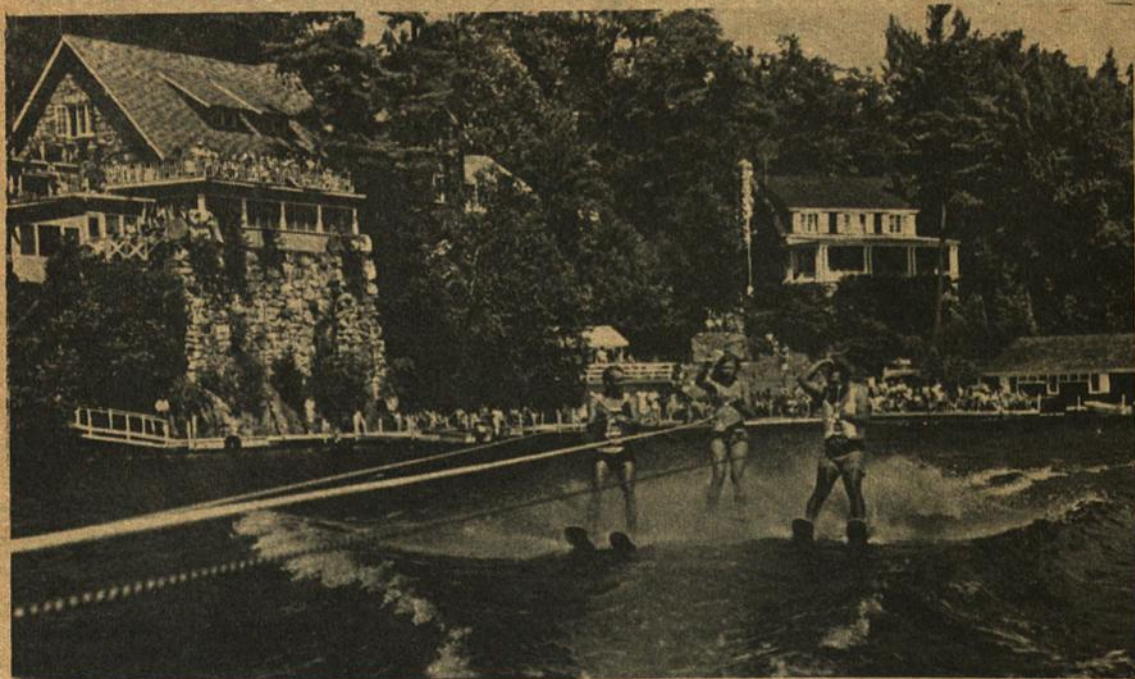
2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

P. Slyvinų Blue Water vasarvietė prie Lk. George, N.Y., kur šį rudenį įvyks jubiliejinė neolituanų stovykla, turi pagarsėjusią reputaciją ir net rekomenduojama Cue žurnalo, nes čia vakarais vyksta koncertai, vadinamos operetės ir kitokios pramogos. Nuotraukoje vasarvietės savininkų anūkė Daina Šukytė (vidury) vandens pašliūžų parade.

III TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS KOMITETO PRANEŠIMAS...

(Atkelta iš 5 psl.)

pelnas, tačiau ne šios centro valdybos, kuri nė karto nepaskambino ir net nepasiteiravo per visą rengimo laiką kaip vyksta šventės organizavimo darbai.

3. Garbės svečių kvietimas. Komitetas į šventę pakvietė senatorius, kongresmanus, Chicagoje reziduojančius užsienio valstybių konsulus, latvių, estų, ukrainiečių atstovus, amerikiečių spaudą, radijo ir televiziją. Be garbingųjų lietuvių svečių šventėje pagrindiniais kalbėtojais buvo kviečiami: šokių festivalyje -- vice prezidentas ir Illinois valstybės gubernatorius; baliuje -- buvęs viceprezidentas Richard M. Nixon (gruodžio mėnesį) ir senatorius Everett McKinley Dirksen. Gubernatorius dalyvavo -- kiti atsisakė. Tik vėliau iš Nixono štabo buvo pranešta komiteto pirmininkui, kad šventėje

dalyvaus buvusio viceprezidento dukros su savo palydovais. Tada su komiteto pirmininku buvo aptarta jų atvykimo procedūra. Su Nixono štabu Chicagoje ir Vašingtone bei New Yorke komitetas ryšius palaikė tiesioginiai ir jokių tarpininkų nebuvo, apie kuriuos spaudoje buvo minima.

Šventės darbams einant į pabaigą ir išryškėjus programos dalims bei visai šventės apimčiai, komitetas birželio 6 d. raštu paprašė centro valdybą prisiųsti sveikinimą tautinius šokius šokančiam jaunimui, kuris būtų atspausdintas šventės programiniame leidinyje, taip pat pranešti nepamokamų bilietų skaičių centro valdybos reikalams ir pakvietė centro valdybos pirmininką pasakyti pagrindinę kalbą tautinių šokių mokytojų pagerbimui rengiamame šventės baliuje.

Centro valdybos pir-

mininkas sveikinimą prisiuntė su nuotrauka, kurią pareikalavo įdėti tuoj prieš ar po sveikinimo. Kadangi tame skyriuje nebuvo dedama jokia nuotrauka, nebuvo galima to reikalavimo išpildyti. Baliuje, gi, pasakyti kalbą atsisakė. Vėliau centro valdyba pranešė norimų neapmokamų bilietų skaičių ir visi 16 bilietų buvo įteikti, nors spaudoje paskelbė, kad centro valdyba įsigijo bilietus reprezentacijos reikalams, kas suponuoja, jog pirkto.

Garbės svečių priėmimas buvo tik vienas: festivalio dieną 2 val. po pietų Amfiteatre. Į šį priėmimą, kurį rengė Marija Rudienė savo išlaidomis, buvo pakviesta visa eilė garbingų asmenų, taip pat ir spauda: redaktoriai ir kiti žurnalistai. Liepos mėn. 9 d. Draugo dienraštyje atspausdinta, kad "į svečių bei spaudos priėmimą, dėl nesuprantamų priežasčių, nebuvo pakviesti kai kurių didžiųjų lietuvių dienraščių politiniai ir kiti redaktoriai" prasilenkia su informacine tiesa. Dėl to komitetas tegali paaiškinti tik tiek, kad jis tokios konferencijos nerenngė. Tą konferenciją rengė Richard M. Nixono štabas Illinois valstybėje ir į ją pakvietė komiteto pirmininką su ponu. Konferencijoje iš lietuvių dar buvo matyti kaip tik abiejų dienraščių atstovai: Draugo -- kun. dr. J. Prunskis ir Naujienų -- A. Budreckas. Tarp kitko, toje konferencijoje kun. dr. J. Prunskis paklausė Nixonaitę, kas jį pakvietė atvykti į Chicago. Viena iš Nixonaičių atsakė: "Doctor Leonas, Chairman of The Lithuanian Dance Festival Committee".

III Tautinių Šokių šventės programos dalys, kalbėtojai, garbės svečiai ir visa šventės eiga buvo vienbalsiai komiteto narių priimta ir nekeičiama. Komitetas šventę rengė JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenių vardu.

Komitetas, darydamas šiuos paaiškinimus, nenori kitų nuvertinti, bet mano, kad mūsų visuomenė, kuri entuziastingai rėmė šventės darbus savo dalyvavimu ir aukomis, turi teisę žinoti faktus. Ypač nenori, kad būtų nuvertinti visi tautinių šokių vadovai,

KELIOS MINTYS TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS PARAŠTĖJE

• III Tautinių Šokių šventės išvakarėse dienraštis "Chicago Daily News" atspausdino žinomo kolumnisto Norman Ross puikų straipsnį apie Lietuvą, jos istoriją, kančias okupacijose ir lietuvių kultūrinės apraiškas išeivijoje, kurios akivaizdžiai išsiliojo ir šioje Taut. šokių šventėje. Kolumnistas straipsnį pradėjo V. Hugo žodžiais, kad nėra tokio dalyko, kaip mažos tautos, o yra tik didingi pavyzdžiai. O vienas tokių didingų pavyzdžių yra mažosios Baltijos tautos, kurios ketvirtį šimtmečio tebekovoja už savo laisvę.

Išsikirpęs ši svarų ir idomų straipsnį, nusinešiau į Taut. šokių šventę. Daugumą garbės svečių ir spaudos žmonių teko susitikti Marijos ir inž. A. Rudžių priėmimo, vykusiame prieš šventę Amfiteatropatalpose. Kai kurie tą Norman Ross straipsnį jau buvo matę, bet daugumas ne, nes juk šventė buvo surišta su tokia eile įvykių ir darbų, kad daugiui veiklesniųjų nebuvo kada nei dienraščių perverst. Bet man didžiausią įspūdį padarė ALT pirm. inž. E. Bartkaus žmona Danguolė. Ji labai susidomėjo straipsniu, sakė įsigysianti daugiau dienraščių kopijų ir pati rašysianti bei raginsianti kitus rašyti padėkos laiškus kolumnistui Norman Ross.

Smagu, kad ALT pirmininkas turi šaunią padėją, o antra vertus, lietuviui turi įsitikinti, koks svarus ir efektingas dalykas yra laiško rašymas didžiųjų dienraščių redakcijoms bei mums palankiems žurnalistams.

• KAS YRA PREL. ELLIGOTT? Tai Chicago archidiecezijos kapinių tvarkytojas, su kuriuo Lietuvių k-tas ir Katalikų federacija veda ilgą ir sunkią kovą dėl lietuvių teisių grąžinimo Šv. Kazimiero kapinėse. Paskutinėmis žiniomis vienas punktas jau laimėtas -- kapinėms grąžinamas jų lietuviškas pavadinimas.

Kaip žinia, Rudžių pažinties ir pastangų dė-

mokytojai, šokėjai ir visi kiti šventės rengimui dirbę asmenys, kai jų darbas suliginamas su niekuo neveikusių darbais. Šventė pavyko ir Komitetas mano, kad tai kaip organizuotos Lietuvių Bendruomenės veikla, yra labai reikšminga mūsų jaunimo tautinei gyvybei išlaikyti.

III Tautinių Šokių šventės Komitetas: Dr. L. Kriaučeliūnas, pirmininkas; nariai: Marija Rudienė, Vaclovas Kleiza, Regina Kučienė, Vytautas Radžius, Julius Pakalka, Bruno Shotas, Jonas Zdanis, Jonas Paštukas, Dalia Tamošauskaitė, Rūta Domarkaitė.

Chicago, 1968. VII.26 d.

ka, į Taut. šokių šventę buvo pakviestas prel. Elligott ir joje dalyvavo. Iš kitų teko sužinoti, kad išsinešęs puikiausius išpūdžius ir kartu įsitikinęs, kokius didelius būrius atžalyno turi lietuvių išeivija ir kad tai yra jėga, su kuria tenka skaitytis. Manoma, kad po šios šventės prelatas į lietuvių reikalus dar labiau atsisivelsias.

• KAI KAS IR DABAR PRIEKAIŠTAUJA: kam reikėjo į Taut. šokių šventę kviesti iš Europos akt. Aldoną Eretaitę ir daryti didelės išlaidas. Bet, iš antros pusės žvelgiant, akt. A. Eretaitės ir akt. L. Barausko poezijos rečitalis tiesiog lūžte lūžo Jaunimo centro didž. salėje. Taut. šokių šventės kasai atnešė nemažai pelno, jau neskaitant grynai kultūrinės šventės paskirties. Dirvos bendradarbio M. Valiukėno žodžiais, A. Eretaitė ir iš menkų P. Vaičiūčio ar A. Jakšto poezijos gabalų savo interpretacija padarė tikrai idomius kūrinius. O jau vien dėl to rečitalis buvo įdomus.

Ar akt. Ald. Eretaitės atkvietimas nepadarė ir pačiai šventės propagandai, kuri parengiamųjų darbų pradžioje dar neturėjo didesnių atrakcijų. Tik kai per visą JAV spaudą vienu metu nuskambėjo pokalbiai su Eretaitė, kai buvo išgylinta į jos vaidmenį, su kurtus vokiečių teatruose, visa Taut. šokių propaganda igijo šviežesni toną. Dargi kai pas sveitintaučius gabiai besireiškiančiom savom tautos kamieno atžalom sudarom progos plačiau pasireikšti ir lietuvių tarpe, ipečiam jose daugiau tautinės gyvybės kibirkščių. Tad tie trys atvejai ar nenusveria teigiamai šios gabios aktorės atskvietimo iš Europos?

Kelioms dienoms praėjus po šokių šventės teko dalyvauti akt. A. Eretaitės išleistuvėse M. ir inž. A. Rudžių namuose. Kai dr. Leonas Kriaučeliūnas su M. Rudiene aktorei įteikė lietuviškus gintaro karolių šventei prisiminti, aktorė, kažkokio sentimentalo vedina, iš džiaugsmo tiesiog pašoko sušukdama: "O, aš lietuviško gintaro neturiu, kokia tai brangi dovana man".

Po minutės kitos šventės rengimo k-to pirm. dr. L. Kriaučeliūnas akcentavo dar kitą žinią, kad aktorė atsisako ho-

noraro, ji paskirdama mūsų kultūriniais reikalams. Tokia tai europiečių kultūra, tokia jų dvasia.

VL. Rmjs.

REGISTRUOKITĖS DAINININKŲ KONKURSE

Tradicinis Dirvos jaunųjų dainininkų konkursas šiais metais įvyks rugsėjo 28 d., Clevelande.

Dainininkai, norintieji šiame konkurse dalyvauti, kviečiami nesivėluoti ir iki rugsėjo 1 d. užsiregistruoti, pranešant balso rūšį, kur mokosi dainavimo, tikslių adresą ir pridėti vieną fotografiją, ne mažesnę kaip atvirutės didumo, tinkančią laikraščiui.

Dainininkai turės padainuoti po tris savo pačių pasirinktas dainas. Viena iš jų turi būti lietuvių kompozitorių kūrinys, kitos dvi gali būti ir svetimausių kūrinių. Dvi iš trijų dainų turi būti dainuojamos lietuviškai, o trečioji gali būti dainuojama ir originaline kalba. Visiems konkurso dalyviams bus parūpintas akomponiatorius, bet leidžiama turėti ir savo akomponiatorių.

Konkurse gali dalyvauti lietuvių kilmės moterys ir vyrai, ne vyresni kaip 28 metų amžiaus.

Konkurso laimėtoja m s skiriamos 3 premijos. Pirmoji -- \$300.00, antroji -- \$200.00 ir trečioji \$150.00.

NAUJA KNYGA MŪSŲ MAŽIESIEMS

Tik ką išėjo iš spaudos Pr. Imsrio nauja eilėraščių knyga mūsų mažiesiems -- "TEVISKĖLĖ AŠ REGIU".

Knyga tinka ne tik pasiskaitymui, bet, svarbiausia, ją lengvai išmokinama deklamuoti nekomplikuotais žodžiais parašytus patriotinius ir vaikams pritaikytus eilėraščius.

Knyga iliustruota, 40 psl. Kaina 1 dol. Išleista autoriaus 1968 m. Sukrauta Vilties leidykloje -- 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

LENKŲ KARO ATTACHE KAUNE PLK. LEON MITKIEWICZ KNYGA IŠ JO ĮSPŪDŽIŲ KAUNE 1938--1939 M. GAUNAMA DIRVOJE!!!

Tai įdomus to meto įvykių stebėtojo veikalas, arčiau privedas prie lenkų lietuvių pažūrų į abiejų tautų santykius.

Diplomatinių ryšių po lenkų ultimatumo užmezgimo eiga, pirmieji lenko pareigūno įspūdžiai Kaune sudaro įdomią medžiagą santykių su lenkais stebėtojams.

294 psl. knyga, kietais viršeliais, išleista Londone. Kaina 7.50 dol.

Užsakykite Dirvoje, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą -- kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES
Vésinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue EN 1-1763
936 East 185th St. KE 1-7770

STAIGA MIRĖ DR. EUGENIJUS ARAS

Liepos 25 d. Piqua, Ohio staiga mirė dr. Eugenijus Aras (Artiomovas), tesulaukęs 50 metų amžiaus.

Jis buvo kilęs iš Panemunės prie Kauno. Jo mamytė buvo Karo Mokyklos kariūnų valgyklos šeimininkė. Baigęs Aušros Berniukų Gimnaziją Kaune, įstojo į V.D. Uto Medicinos fakultetą, kurį baigė 1943 m. kovo 15 d.

1944 pasitraukė į Vakarų. Dirbo Nuernberg moterų klinikoje, po karo persikėlė į Augsburg Servatius Stiff ligoninę, kur dirbo didelis būrys lietuvių gydytojų. 1949 m. atvyko į Ameriką. 1951 m. išlaikė Ohio valstijos egzaminus, kurį laiką dirbo Fredrigsburg, Ohio, o 1954 persikėlė į Piqua, Ohio.

Velionis priklausė lietuvių gydytojų korporacijai Fraternitas Lituanica ir Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijai. Liko žmona, du sūnūs ir dukra.

Rugpiūčio 3 d. 4 val. po pietų jo prisiminimui ruošiamas paminėjimas St. John Lutheran Church, Piqua, Ohio.

Kartu su šeima liūdi jo draugai, mokslo draugai ir visa Ohio Lietuvių Gydytojų Dr-ja ir Draugijos ponių komitetas.

V.L.R.

Vairuotojas laukia!

CTS PILGRIMAGE TOUR TO CAREY, OHIO SUNDAY, AUGUST 11

Junkitės prie tūkstančių pilgrimų kelionės į Marijos šventovę... Consolator of the Afflicted at Carey, Ohio.

Autobusai išvyksta iš Public Square tarp 7:30 ir 8 val. ryto, vežant puikiai aplinką į šventovę. Paskutinis autobusas išvyksta iš Carey 4:30 p. p.

Suaugusiems \$5.00. Vaikams 12 m. ir mažiau \$3.25. Užsakykite bilietus siunčiant čekį CTS Fun Tours, 1404 E. 9 St. Cleveland, Ohio 44114. Bilietus galite įsigyti ir CTS Information Booth, Public Square.

WELCOME ABOARD!

• D.L.K. BIRUTĖS Dr-jos Clevelando skryčiaus narių vasaros išvyka įvyks rugpiūčio 11 d. Viloj Rūta, 5034 Pymatuning Rd. Andover.

Valdyba maloniai kviečia visas birutininkes su šeimomis skaitlingai dalyvauti ir visą dieną praleisti gamtoje.

• IDOMIAS EKSKURSIJAS autobusais ruošia CTS. Viena iš tokių ekskursijų ruošiamą rugpiūčio 17 d. vykstant į Madison, Ohio ruošiamą Old Fashion Days".

Autobusai išvyks iš Public Square tarp 10 ir 10:30 val. ryto. Iš Madison -- 5:30 p.p.

• Prieš atnaujinami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokesčių paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Apdraudus reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

PARENGIMAI CLEVELANDE

RUGPIŪČIO 11 D. -- Amerikos Lietuvių Piliečių Klubu gegužinė šv. Juozapo parke.

RUGPIŪČIO 25 D. 136-sios SLA kuopos gegužinė Visockų sodyboje.

RUGSĖJO 22 D. Lietuvių Dieva Nauj. parap. salėje. Rengia LB I ir II apyl. valdybos.

RUGSĖJO 28 D. DIRVOS VAKARAS

RUGSĖJO 28 D. Dirvos rengiamas jaunųjų talentų vakaras.

SPALIO 13 D. Grandinėlės koncertas WHK salėje.

SPALIO 19 D. Lithuanian Village metinis koncertas - balius.

SPALIO 26 D. koncertas. Programą atlieka St. Baras, A. Stempužienė, A. Kuprevičius ir E. Kuprevičiūtė-Bergienė. Rengia JFK-tas.

LAPKRIČIO 9 D. L.V.S. Ramovė rengia kariuomenės šventės minėjimą.

GRUODŽIO 8 D. Partizanės moters paminėjimas. Rengia DLK Birutės d-jos Clevelando skyrius.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimas Naujosios parapijos salėje. Rengia LB abiejų apyl. valdybos.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Solistė J. Krištolaitytė-Daugėlienė po koncerto Kaiserslauterne. Stovi iš kairės: dr. S. Šereika, J. Subačius, A. Subačienė, J. Krištolaitytė-Daugėlienė ir kun. B. Liubinas.

Juzės Krištolaitytės-Daugėlienės koncertai Vokietijoje

Solistė Juzė Krištolaitytė-Daugėlienė nuvykusi V. Vokietijon, Kaiserslauternan aplankyti savo sunkiai sergančio brolio Vytauto, neužmiršo pasiimti ir gaidų. Tad kai kun. Liubinas paklausė, ar nesutiktų kur nors lietuviams padainuoti, ji mielai sutiko. Laiko buvo nedaug. Organizuoja vikriai. Vasario 16 gimnazijos direktorius sutiko mokyklos mokslo metus užbaigti koncertu. Taip dainininkėi teko eiti į sceną liepos 12, Romuvoje. Palydėjo pianistė Kaethe Buettner, kuri jau eilę kartų yra koncertavusi su lietuviams dainininkėms. Atlikta kelios lietuvių liaudies dainos, kelios lietuviškos kompozicijos ir Gildos arija iš Rigoletto.

FEMALE HELP

SIUVAMŲ MASINŲ OPERATORIAI

Prityrę ar norį išmokti. Pastovus darbas, malonios darbo sąlygos, aukštas valandinis atlyginimas ir akordinis darbas. Apmokymas atostogos ir šventės. Daugelis apdraudų.

WORK WEAR
CORPORATION
1768 East 25 St.
(South of Payne)

(83-85)

PACKERS WANTED

For ice cream dept. modern dairy plant. For day and night shifts. Excellent working benefits. Good Salary. Apply in person:

CUMBERLAND FARMS
777 DEDHAM ST.
CANTON, MASS.

(78-84)

zicijos ir Gildos arija iš Rigoletto.

Klausytojai buvo sužavėti. Viena mokytoja sakė, kad tai nelauktas atpildas už sunkų visų metų darbą, leidžiant užmiršti visus vargus. Dainininkė pristatė ir jai padėkojo dir. Vincas Natkevičius.

Didelės apimties koncertai įvyko liepos 19, Schwetzingene ir liepos 21, Kaiserslauterne. Schwetzingene koncertą organizavo 8591 LS lietuvių kuopa savopatalpė. Pianinu palydėjo Kaethe Buettner. Dalyvavo lietuvių kuopos nariai, svečiai amerikiečiai, vokiečiai ir lietuviai. Programa buvo suskirstyta į 4 dalis: 5 lietuvių liaudies dainos, harmonizuotos St. Šimkaus, J. Gaubo, J. Kairiūkščio, A. Bražinsko ir J. Indros; Fr. Schuberto "Žuvelė" ir W.A. Mozarto "Lopšinė"; A. Kačanausko, J. Tallat-Kelpšos ir Br. Budriūno kūriniai ir Cherubino arija iš "Figaro vestuvių", Gildos arija iš "Rigoletto" ir dar viena arija, išprašyta klausytojų nesiliaujančio plojimo. Dainininkė pristatė ir po koncerto jai padėkojo 8591 LS kuopos vadas kpt. Jonas K. Valiūnas.

Kaiserslauterne koncertą organizavo vietos lietuvių katalikų parapija. Jis vyko "Maria Schuz" parapijos jaunimo namų salėje tuoj po lietuvių pamaldų, kurių metu Juzė Krištolaitytė pradžiugino maldininkus dviem giesmėm: Ave

VILNIUS - BALTIJOS ROMA

Vokiškai kalbantiems ar bent suprantantiems Europos laikraštininkams ir kultūrininkams ELTA - PRESSEDIENST birželio laidoj pateikė santrauką šių metų kovo mėnesio AIDUOSE paskelbto straipsnio apie dabartinę Vilniaus ir Maskvos bažnyčių bei cerkvių būklę ("Naivūs palyginimai be emocijų"). Bolševikinė valdžia, kaip Maskvoj taip ir Vilniuj, neigiamai vertina tiesioginę tų pastatų paskirtį, bet skelbiai branginti juos, kaip praeities kultūros paminklus. Principu pripažįsta reikalingą juos saugoti, prižiūrėti, prireikus taisyti ar net ir atstatyti, kas laiko apnaikinta. "Naiviuose palyginimuose" tačiau buvo nurodyta ištisa eilė pavyzdžių, kad tas principas vienaip taikomas Maskvoj, ir visiškai priešingai Vilniuj. Maskvos cerkvių bokštai žėri, o Vilniaus vertingiausių bažnyčių stogai ir langai kiauři, sienos trupina...

Tų palyginimų įžangoje ELTA - PRESSEDIENST pastebi:

"Nebe vieną kartą mes šiose informacijose esam minėję lietuvių architektų planus ir pasiūlymus atstatyti kultūrinės vertės turinčius istorinius pastatus ir jų pastangas išsaugoti būsimoms kartoms taip pat ir šventovinius kultūros paminklus. Žinome, ką darom, perimdami iš sovietinės spaudos tas žinias ir pagrįdami tas pastangas. Bet skaitytojai galėjo kirsti į akį tai, kad čia vis dar — 20 metų po karo! — tebekalbama apie planus, o ne apie darbus. Taip tuose sovietinės spaudos pranešimuose glūdi ir bent netiesioginiai nurodymai į apgai-

Maria ir O, Visagali. Koncerte buvo išpildyti tie patys dalykai kaip ir Schwetzingene, tik dar su priedu. Pianinu palydėjo ponias Zimnol. Publika po visą valandą užtrukusio koncerto, visai nenorėjo tikėti, kad toji dvasinė puota jau baigta ir po paskutinės arijos ir "biso" dar kelias minutes sėdėjo savo vietose, tarsi, prikaltai.

Kaiserslauterne solistę publikai pristatė vietos lietuvių kapelionas kun. Bronius Liubinas, o jai padėkos žodį tarė parapijos tarybos narys Jurgis Barasas. Dalyvavo ne tik lietuviai, bet buvo ir svečių vokiečių. Kai kurie dayviai buvo atkeliavę iš Saaro krašto ir kitų tolimų vietovių.

Visi trys koncertai puikiai pasisekė ir klausytojams paliko ilgai neišdilsiantį įspūdį. Juose dalyvavusieji yra labai dėkingi solistei Juzei Krištolaitytei-Daugėlienei, kad ji, nepaisydama savo liūdesio, sugebėjo kitiems suteikti tokio didelio džiaugsmo.

ELI

lėtiną padėtį. Nieko kita negalima ir tikėtis iš spaudos, kurioje nutylėjimas, iškraipymas ir užtrynimasis yra privalomi "kalbos dėsni". Dėl to tenai teisybė dažnai tegali būti pasakyta tik melo pavidalu.

"O tiesa yra tokia, kad kultūriškai sąmoningosios pajėgos Lietuvoj jau ištisa eilę metų atkakliai kovoja dėl nepakeičiamųjų kultūrinių vertybių išsaugojimo. Kova vyksta dėl tam būtinų priemonių, kurių kitose valstybėse parūpinama be jokių ginčų. Net ir socialistiniuose kraštuose! Tik ne socialistinė, išlaisvintoj ir lygiateisiškai Sovietų Sąjungai priklausančioj Lietuvoj... Tarp ko kita, ši kova vyksta ne tarp dviejų priešingų ideologijų, o greičiau tarp "neantagonistiškų" priešybių — tarp išauklėtų žmonių ir valdinių biurokratų klikos, kuriai geriausiai tinka "deja raštingų analfabetų" vardas. Žinoma, čia prisideda ir tradicinė Maskvos didžiųjų "Vakarų neapykanta", kuri visada vietoj Vakarus išliejama ant Lietuvos. Cariniais laikais taip dėjosi krikščioniškosios "stačiatikybės" vardan, o socializmo metu — po ateizmo prietarais pamušta marksistinio neklaidingumo priedanga.

"Baltijos kraštuose susitinka pietinių ir šiaurinių Vakarų kultūros. Ryga ir Talinas yra įkūnyti hanziškų - skandinaviskų miestų prototipai, kai Vilnius — romaniško meno miestas, Baltijos Roma". Sąmoningai parinkom šios laidos viršeliui jauno grafiko R. Gibavičiaus kūrinį iš ciklo "Vilnius". Menas yra atvaizdas, tikrovės pakaitalas, vienintelė tikrovė, kai originalo nebėra ar jam gresia sunykimo pavojus".

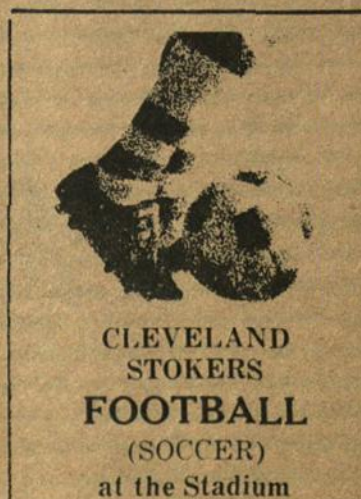
Toliau pateikiamoji pirma minėto straipsnio santrauka konkrečiai nurodo, kaip ir koks pavojus gresia visai eilei vertingiausių Vilniaus architektūros paminklų. (ELTA)

AUKOS DIRVAI

A. Urnavičius, Toronto	2.00
E. Vaitkus, Stratford	2.00
A. Kiršonis, Inglewood	7.00
A. Šimkus, Chicago	7.00
A. Jonys, Delanco	4.00
A. Liškevičius, Chicago	3.00
B. Garlauskas, Cleveland	2.00
B. Galinis, Dorchester	5.00
K. Puodžiūnas, Rochester	2.00
A. Hahn, Philadelphia	2.00
L. Masilūnas, Boston	1.00
V. Čepas, Elon College	1.00
D. Adomaitis, Chicago	2.00
M. Janukaitis, Detroit	2.00
A. Kavaliūnas, Cleveland	2.00
V. Dainys, Boston	1.00
A. Varnas, Chicago	7.00
A. Sajauskas, Baltimore	2.00
J. Žvynis, Chicago	10.00
V. Bačiulis, Cleveland	1.00
J. Sarkus, St. Catharines	3.00
V. Petkus, Cleveland	12.00
V. Milleris, Livonia	7.00
J. Juška, Chicago	2.00
V. Selenis, Fraser	7.00
A. Aželis, Cleveland	7.00
J. Olšauskas, Amsterdam	5.00
J. Pašis, Chicago	2.00
S. Barvydas, Detroit	2.00
J. Kunaitis, Dorchester	2.00
B. Aušrotas, Kensington	2.00
A. Bludžius, Detroit	2.00
A. Krinickas, Maspeth	1.00
T. Vaitekūnas, Parma	1.00

Dainavoj vykusios mergaičių stovyklos vadovybė. Sėdi iš kairės: Marytė Idzelytė, Audronė Alkaitytė, sesuo M. Loreta, Laima Underlytė, Onutė Klorytė, sesuo M. Jurgita, Stovi: Marta Kurliandskaitė, Milda Lenkauskienė, sesuo M. Ignė, Rimas Juzaitis, Rima Kežemėlaitytė, seniūnė Danguolė Stončiūtė ir Irena Skiridytė.

WED. AUG. 7, 8PM.
Cleveland vs Toronto
and
SAT. AUG. 10, 8PM.
Cleveland vs Chicago

BLEACHER SEATS \$1.00
STUDENT TICKETS \$1.00
ALL LOWER DECK \$3.00

Tickets on sale at the Stadium or Richman Bros.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• RICHARDO NIXONO duktė Julija atsiuntė Tautinių šokių šventės rengimo komitetui laišką, kuriame rašo:

Miels Daktare Leonai,

Patricija, Dovydas ir aš esame labai patenkinti šokių festivaliu. Savo vizito metu mes žavėjomės Jūsų sumanumu ir visu priėmimu. Mes specialiai dėkojame Jums už tą brangų laiką, kurį paskyrėte mums o taip pat Jums ir Poninai už dalyvavimą spaudos konferencijoje.

Aš dėkoju Jums už ne paprastai džiaugsmingą

ir spalvingą dieną, kurią mes turėjome tą sekmadienio popietę ir tikiu, kad greitai Jus ir Poniją vėl teks mums susitikti.

Su pagarba,

Julie Nixon

Spaudos konferencijoje, kurią suorganizavo Nixono Illinois štabas, paklausta žurnalistų, kas pakvietė juos atvykti į Chicago, ji aiškiai atsakė: "Doctor Leonas, chairman of the Lithuanian Dance Festival".

• STUDENTŲ ATEITININKŲ Sąjungos stovykla vyks nuo rugpiū-

PAJUDĖK, LIETUVIŠKOJI CHICAGA!

Šie metai mums, lietuviams, svarbūs metai. Juk artėja rinkimai ir dar net prezidentiniai. Daugelyje vietų, tenka girdėti, kad ir į mažesnius postus veržiasi lietuviai kandidatai. Tai sveikintina iniciatyva.

Lietuviškoji Chicago su pagrindu gali didžiuotis šių metų respublikonų partijos parodytu dėmesiu lietuvių tautinei grupei.

Ji parinko tikrai gabų, lietuviams gerai pažįstamą visuomenininką, didelio takto vyrą, ryžtingą sumanymuose

ir veikime, inž. Valdą Adamką. Ir postas reikšmingas -- Sanitarijos distrikto patikėtinio vieta. Velionis Antanas Olis ėjo panašiu keliu ir buvo pasiekęs to distrikto prezidento vietos. Chicago jo vardą su pagarba ir geru žodžiu mini. Jo pramintais taktais štai rengiasi eiti ir inž. Valdas V. Adamkus. Pirminiai rinkimai parodė ir jo populiarumą ir pagal balsų daugumą jis atsistojo antroje vietoje. Stebėtina, kad didžią balsų daugumą jis surinko net pačioje Chicagoe ir tik pirmasis kandidatas 3000 balsų tebuvo pranašesnis. Ir ką tai reiškia? Reiškia, kad lietuviai būtų tik truputį daugiau pasispaudę ir mūsų kandidatas būtų pirma, nors ir dabar esmės nepakeičia ir pagrindinių balsavimų metu bus įrašytas antruoju.

Lietuviams duota tikrai reta ir gera proga. Turime savo tinkamą ir gerą kandidatą. Apie jo veiklą, darbus ir kvalifikacijas amerikiečių spauda labai šiltai atsiliepia ir patipartija skiria išskirtiną dėmesį. Dabar belieka mums, lietuviams, patiems savajam kandidatui laiku ir tinkamai padėti.

Rinkimams praveisti reikia daug lėšų. Mūsų kandidatas neturi tiek lėšų, kad galėtų vienas pakelti visas susijusias išlaidas. Tenka visiems lietuviams sukrusti.

Veikia finansams telkti komitetas. Jam talkina padaliniai, kurie ruošia įvairias pramogas, opelnas bus skiriamas V. Adamkai rinkiminei kampanijai.

Viena iš tokių pramogų įvyks rugpiūčio 4 d. sekmadienį, Bučo darže, Willow Springs. Svarbu, kad tą dieną pajudėtų lietuviškoji Chicago. Pajudėtų bendram tikslui -- savam lietuviui patalkininkauti.

Alvudo štabas ruošia

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAZIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Vila AUDRONĖ JAU ATIDARYTA IR PRIMA SVEČIUS.

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ, OSTERVILLE, CAPE COD, MASS. 02655. Tel. 428-8425, MRS. MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žaunumuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

PADĖKA

Atsiveikinant su žuvusiu skulptorium Vytautu Ričardu Raulinaičiu gegužės 28 dieną ir jį laidojant gegužės 29 dieną, Clevelando All Souls kapinėse, velionis šeima susilaukė daug užuojautos, paguodos ir nuoširdžios paramos bei pagalbos iš skaitlingų a.a. Vytauto bičiulių. Tik dalindamiesi su jais savo skausmu, pajėgėme išlaikyti tą baisų likimo smūgį, taip netikėtai ištikusį mus.

Savo širdyse jaučiame gily dėkingumą ir jį čia pareiškiame:

atnašavusiems gedulingas Mišias šv. Jurgio parapijos klebonui kun. B. Ivanauskui, kun. A. Golikovskiui ir kun. K. Žemaičiui, kuris taip pat kalbėjo maldas atsiveikinime ir palydėjo į kapines; ypač esame dėkingi gerb. Klebonui už leidimą pasinaudoti parapijos sale atsiveikinimui; neužmirštamą Atsiveikinimą - Akademiją suorganizuojančiam ir pravedusiam Juozui Stempužiui; atsiveikinimo kalbas pasakiusiems: dr. S. Matui -- akademikų skautų vardu, dail. K. Žilinskiui -- dailininkų vardu, muz. A. Mikulskiui -- Čiurlionio Ansamblio vardu, mkt. B. Butkui -- L.B. vardu ir V. Knystautui, L.V.S. Ramovės Clevelando sk., pirm., perdavusiam motinai Trispaivę prie kapo;

giedojusiems atsiveikinime ir bažnyčioje: solistei Aldonai Stempužienei, Čiurlionio Ansambliui ir Clevelando Vyrų Oktetui;

rožinį kalbėjusiems tautinių šokių grupės Grandinėlės nariams; garbės sargyboje stovėjusiems Ramovėnams ir Akademikams Skautams;

skaičiusiems maldas: P. Alšėnui, V. Plečkaičiui ir dr. A. Butkui;

atstovavusiems: New Yorko lietuvių dailininkus -- dail. V. Ignui, Washingtono dailininkus -- dail. Milakniui ir Jonyno ir Shepard Meno Studiją -- Pranckevičiui;

karstą nešusiems a.a. Vytauto Bičiuliams; atsiuntusiems vainikus: Alfonsui Samušui ir šeimai, dr. V. Ramanauskui ir šeimai; L. ir R. Gerulaičiams, M. ir J. Švarcams, Akademikams Skautams, Neringos Tunto Skautams, Živilės Draugovei ir L.V.S. Ramovės Clevelando Skyriui;

užsakiusiems šv. Mišias už a.a. Vytauto sielą;

Aleksandrai Sagienei suorganizuojančiai polaidotuvines vaišes Čiurlionio namuose ir Ponios prisidėjusioms ir paruošusioms jas: Apanienei, V. Butkieni, Gailiūšienei, Giedraitienei, G. Ignatavičienei, Jasinevičienei, Juodikienei, B. Kazėnienėi, O. Kazėnienėi, Kamantienei, Kuprevičienei, A. Kavaliūnienėi, Kersnauskienėi, Laniauskienėi, Lenkauskienėi, Mockuvienei, Maželienei, Mašiotienei, Meiluvienėi, Maurukienėi, Mainelienėi, Neimanienei, Nasvytėnėi, Obelenienėi, Premeneckienėi, Plechavičienėi, Palubinskienei, Pauliukonienei, Petukauskienei, Ramanauskienėi, Rociūnienėi, Šenbergienėi, Švarcienėi, Sniečkuvienėi, E. Stempužienėi, Stasienei;

aukojusiems a.a. Vytauto vaikų Mokslo fondui;

įvairiais būdais pagelbėjusiems: L. Sagiui, A. Kavaliūnienėi, G. Ignatavičienei, S. Radzevičiui, S. Gedgaudienei, V. Giedraičiui ir šeimai, P. Maželiui, K. Marcinkevičiui, K. Vilimienėi, B. Balčiūnui ir šeimai Newark N.J.; Aidžiui, Arų, Rutelionių ir Vodopalių šeimoms Washington; rašiusiems apie a.a. Vytautą amerikiečių ir lietuviškoje spaudoje, ypač P. Jurkui ir A. Nakui.

Ypatinga visos mūsų šeimos padėka priklausomai nuoširdžiam mūsų bičiuliui dr. Antanui Butkui, atlikusiam sunkią ir skaudžią pareigą -- pranešusiam šeimai apie ją ištikusią baisiąją nelaimę, suorganizuojančiam vaikų Mokslo fondą ir kartu su ponija Vlode ir jų atžalyną nuolat globojusiems ir rūpintiems šeimai.

Esame dėkingi ir Dello Jakubauskienės ir Sūnaus laidotuvių namams už rūpestingą patarnavimą, o taip pat ir visiems tiems, čia neišvardintiems, atvykusiems į atsiveikinimą, šv. Mišias ir laidotuves, atsiuntusiems gausius paguodos laiškus ir paskelbusiems užuojautas laikraščiuose.

Dar kartą nuoširdus mūsų visų ačiū, liudintys: ALDONA, ANDRIUS, INGRIDA, MOTINA KRISTINA ir BROLIS ZIGMAS SU ŽMONA MARINA, RAULINAIČIAI

čio 22 d. iki rugsėjo 1 d. Lake Ariel, Penn. (netoli Scranton). Mokestis \$55. ir reg. \$5. Norintieji važiuoti turėtų pranešti SAS CV iki rugpiūčio 8 d. Tai gali padaryti skambinant ar rašant šioms asmenims: Vaidis Valaitis, 6641 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629, tel. 312-GR 6-8282; Elytė Bradūnaitė, 6515 S. Rockwell, Chicago, Ill. 60629, tel., 312-776-9275, arba Dalia Bakaitytė, 5202 S. Fairfield, Chicago, Ill. 60632, RE 7-7927. Smulkesnės informacijos bus duodamos vėliau.

OMAHOS SKAUTAI DĖKOJA

Vykstančius į V-tą Tautinę Stovyklą, pinigine auka parėmė šios organizacijos:

Skaučių tėvų ir rėmėjų komitetas, Lietuvių Bendruomenės komitetas, laikinas 50 m. Nepriklausomybės komitetas, Omahos ramovėnai ir vaidintojų būrelis "Šiaurės Pašvaistė".

Jų visų sudėtos aukos igoalino Omahos skautų stovyklos dalyvauti tokių dideleliu mastu.

Nuoširdus ir skautiškas ačiū.

Dalyvavę V-je Tautinėje Stovykloje 26 skautai ir skautės.

PADĖKA

1968 gegužės 25, vidurnaktį, Aukščiausiojo valia labai rūšiu būdu amžinybėn iškeliavo mūsų mylimi

A. A.

MONIKA IR MYKOLAS

SLAPŠIAI

Didžiojo skausmo dienomis mes nebuvo vieniši, nes patyrėme daugelio gerų žmonių pagalbą ir gilią užuojautą. Mums sunku ir neįmanoma išvardinti Washingtono lietuvių kolonijos narius, visus bičiulius lietuvius ir amerikiečius, kurie atsiuntė užuojautas, maldomis, gėlėmis ir savo asmeniškai dalyvavimu laidotuvių pareiškė paskutinę pagarbą žuvusiems mūsų mylimiesiems. Mes liekame visada dėkingi jiems už didžią paguodą ir suraminimą, už taip begaliniai nuoširdų žuvusiųjų prisiminimą.

Gilią padėką reiškiamo kun. Dr. Feliksui Gureckui iš Chicagos už gražiai praveistas laidojimo apeigas, už lietuviškai tartą pamokslą, už dvasišką sustiprinimą. Nuoširdžiai dėkojame Lietuvos Atstovui Washingtono Juozui Kajeckui ir poninai, kurie patys pirmieji pagerbė A.A. Moniką ir Mykolą ir pareiškė mums paguodos žodžius: Pasiuntinybės Patarėjui Dr. Stasiui Bačkui ir poninai, nuolat buvusiems su mumis ir mus begaliniai stiprinusiems.

Didi padėka bičiuliams, kurie nešė karstus į amžinojo poilsio vietą, kurie tarė paskutiniuosius atsiveikinimo žodžius prie kapo, kurie mirusiųjų prisiminimą įamžino Lietuvių Fonde, kurie spaudoje ir kitais būdais pareiškė užuojautos jausmus.

Netekus A.A. Monikos ir Mykolo, beribis yra mūsų skausmas, tolygiai gilus ir amžinas dėkingumas jums visiems.

BLAŽIŲ, SLAPŠIŲ ir MARCINKEVičIŲ šeimos.

svečių priėmimą ir vaišinimą. Mūsų pareiga parengime dalyvauti ir savo kukliu, bet nuoširdžiu skatiku šį reikšmingą darbą premti.

Dabar mums duota proga parodyti savąjį solidarumą. Iš to apie mus spręst abi didžiosios partijos. Šiuo atveju siūlydarykime tik lietuviams ir už lietuvių kandidatus dirbkime ar tai būtų demokratas ar respublikonas.

Šis pirmas žingsnis į finansų telkimą parodys, ar mes, skiriame pakankamai rimto dėmesio tada, kai yra sprendžiamas mūsų pačių reikalas.

J. Janušaitis

• DARIAUS - GIRĖNO paroda, vykstanti Balzeko muziejuje Chicagoje, dėl didelio pasisekimo yra pratęsiama dar vienam mėnesiui. Šios parodos proga muziejus at-

liedino Dariaus - Girėno biustus, kurie yra trijų atspalvių: žalvario, vario ir pažaliavusio vario (antique), kaina \$7.50 galima užsisakyti ir paštu.

Be šios parodos, rugpj. 2-31 d. tose pačiose patalpose vyksta dail. Yuknio karikatūrų paroda, o rugpj. 3-31 d. įvyks filatelisto Ch. Schaffer pašto ženklų paroda apie "Vidurinę Lietuvą".

Muziejus adresas: 4012 Archer Ave. Lankymo valandos kasdien 1-4:30 v. p.p., įėjimas laisvas.

STEEL INSPECTORS

on structural fabrication. Some experience required.

PITTSBURGH TESTING
LABORATORY

13515 Plymouth, Detroit, Mich.
(313) 834-6711

An Equal Opportunity Employer
(83-85)

Staiga ir netikėtai mirus

DR. EUGENIJUI ARUI
(ARTIOMOVUI)

jo žmonai, sūnams, dukrai, giminai-

čiams ir artimiesiems reiškiamo gi-

lią užuojautą

Ohio Lietuvių Gydytojų
Draugija

Mielam Prieteliui

A. A.

DR. EUGENIJUI ARUI

staiga mirus, jo žmonai Haimai, sūnams Petru, Morkui ir dukrai Barborai nuoširdžią užuojautą reiškia

Meilutė, Kęstutis Biskiai
Birutė, Gediminas Biskiai
ir jų šeimos.

A. A.

JONUI IGNATAVIČIUI-IGNUI

mirus, žmonai Monikai Ignatavičienei, sūnams Vytautui ir Eugenijui bei jų šeimoms gilią užuojautą reiškia

Marija ir Kazimieras
Marcinkevičiai